

Vládní návrh

ZÁKON
ze dne 2012,

**kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o obecní policii

Čl. I

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 153/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákona č. 142/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 3 se slova „s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků“ nahrazují slovy „s orgány veřejné moci“.
2. V § 2 písm. f) se za slovo „kriminality“ vkládají slova „a jiných sociálně patologických jevů“.
3. V § 3 se na konci odstavce 1 doplňují věty „Některé úkoly při řízení obecní policie může plnit také určený strážník. Určený strážník se považuje za vedoucího zaměstnance²¹⁾“.

Poznámka pod čarou č. 21 zní:

„²¹⁾ § 33 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 362/2007 Sb.“.

4. V § 3 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 5a zní:

„(2) Funkci určeného strážníka může vykonávat osoba, která je strážníkem a splňuje předpoklady pro výkon funkce ve státních orgánech podle zákona upravujícího některé další předpoklady pro výkon funkce ve státních orgánech^{5a)}“.

^{5a)} Zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.“.

5. V § 3 se doplňují odstavce 3 až 5, které znějí:

„(3) Pracovní poměr určeného strážníka se zakládá jmenováním. Jmenovat určeného strážníka do funkce může starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce jen s předchozím souhlasem zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce zároveň určí rozsah oprávnění určeného strážníka při řízení obecní policie; rozsah těchto oprávnění určeného strážníka se uvede ve jmenování.

(4) Určeného strážníka může starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce odvolat z funkce pouze s předchozím souhlasem zastupitelstva obce. Určený strážník se může své funkce vzdát.

(5) Odvolání nebo vzdání se funkce určeného strážníka musí být písemné a musí být doručeno druhému účastníku, jinak je neplatné. K odvolání z funkce určeného strážníka musí být připojeno usnesení zastupitelstva obce, kterým je vysloven souhlas s odvoláním strážníka, jinak je odvolání z funkce určeného strážníka neplatné. Výkon funkce určeného strážníka končí dnem následujícím po dni doručení odvolání nebo vzdání se funkce, nebyl-li v odvolání nebo vzdání se funkce určeného strážníka uveden den pozdější.“

6. V § 3a se odstavce 3 a 4 zrušují.

7. § 3b včetně poznámek pod čarou č. 22 a 23 zní:

„§ 3b

(1) K plnění úkolů podle § 2 nebo podle zvláštního zákona na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“)²²⁾ nebo kde je pořádán veřejnosti přístupný sportovní, kulturní nebo obdobný společenský podnik²³⁾, v souvislosti s nímž lze předpokládat účast většího počtu osob, je starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je pořádán takový podnik, oprávněn uzavřít se starostou jiné obce veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí strážníků.

(2) Starosta obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav nebo je pořádán veřejnosti přístupný sportovní, kulturní nebo obdobný společenský podnik, informuje o uzavření veřejnoprávní smlouvy podle odstavce 1 hejtmana kraje, na jehož území se obec nachází.

²²⁾ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 10 zákona č. 128/2000 Sb., ve znění zákona č. 313/2002 Sb.“

8. § 3c včetně nadpisu zní:

„§ 3c

Společné ustanovení k veřejnoprávním smlouvám

(1) Činnost strážníků, kteří na základě veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo 3b plní úkoly na území jiné obce, řídí starosta této obce, pokud se starostové dotčených obcí nedohodnou jinak.

(2) Veřejnoprávní smlouva podle § 3a nebo 3b obsahuje zejména

- a) názvy obcí, které jsou smluvními stranami,
- b) důvod jejího uzavření,
- c) počet strážníků, kteří na základě této smlouvy mají plnit úkoly na území jiné obce,
- d) časový úsek, po který budou strážníci plnit úkoly na území jiné obce,
- e) způsob úhrady nákladů spojených s plněním úkolů strážníky na území jiné obce,
- f) podmínky vzájemného vypořádání pro případ vzniku odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s plněním úkolů strážníkem na území jiné obce,
- g) vymezení konkrétních úkolů plněných strážníky na území jiné obce.

(3) Strážníci, kteří na základě veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo 3b plní úkoly na území jiné obce, prokazují oprávnění k plnění těchto úkolů písemným zmocněním vydaným starostou obce, na jejímž území tyto úkoly plní.

(4) Písemné zmocnění obsahuje identifikační číslo strážníka a údaje podle odstavce 2 písmeno a), b) a d).

(5) Platnost písemného zmocnění končí

- a) uplynutím doby, na kterou byla veřejnoprávní smlouva uzavřena, nebo
- b) dnem výpovědi nebo zrušení veřejnoprávní smlouvy.“.

9. V § 4 odst. 2 se slovo „rada“ nahrazuje slovem „zastupitelstvo“.

10. V § 4 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Strážník může být v pracovním poměru strážníka pouze k jedné obci.“.

11. § 4a včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 24 a 25 zní:

„§ 4a

Bezúhonnost

(1) Bezúhonným pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl

- a) pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody vyšší než 5 let nebo k výjimečnému trestu,
- b) v posledních 15 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody převyšující 2 roky, avšak nepřevyšující 5 let,
- c) v posledních 10 letech pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin s horní hranicí

trestní sazby odnětí svobody nepřevyšující 2 roky, nebo
d) v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, jestliže jeho jednání, kterým spáchal trestný čin, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.

(2) Bezúhonným pro účely tohoto zákona není dále ten,

- a) jehož trestní stíhání pro úmyslný trestný čin bylo zastaveno pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, a od tohoto zastavení ještě neuplynuly 2 roky, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona, nebo
- b) proti němuž bylo vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, ve kterém bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, a to do dne nabytí právní moci rozhodnutí o tom, zda se osvědčil, nebo do uplynutí lhůty, v níž má být rozhodnuto, že se osvědčil, je-li jednání, kterým spáchal trestný čin, v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.

(3) Při posuzování bezúhonnosti se nepřihlíží k zahlazení odsouzení podle zvláštního právního předpisu²⁴⁾ nebo k rozhodnutí prezidenta republiky, v jejichž důsledku se na uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele nebo strážníka hledí, jako by odsouzen nebyl.

(4) Obec si za účelem ověření, že uchazeč o zaměstnání strážníka splňuje podmínky bezúhonnosti, vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů²⁵⁾. Žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(5) Uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník je povinen písemně oznámit osobě, která jménem obce jedná v pracovněprávních vztazích (§ 4 odst. 2), že proti němu bylo zahájeno trestní stíhání, a to nejpozději do 15 dnů ode dne doručení usnesení o zahájení trestního stíhání. K oznámení připojí kopii usnesení o zahájení trestního stíhání nebo v oznámení uvede výrok tohoto rozhodnutí, včetně označení orgánu, který usnesení vydal. Obdobně postupuje uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník v případě ukončení trestního stíhání.

²⁴⁾ § 105 a 106 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

§ 35 a 88 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 253/2006 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb.

§ 363 až 365 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 283/2004 Sb. a zákona č. 357/2011 Sb..

²⁵⁾ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.“.

12. V § 4b odst. 1 se na konci písmene f) doplňuje slovo „nebo“.

13. V § 4b odst. 1 písmeno g) zní:

„g) podle zákona o zbraních⁷⁾“.

14. V § 4b odst. 1 se písmeno h) zrušuje.

15. V § 4b odstavec 3 zní:

„(3) Spolehlivým pro účely tohoto zákona není dále ten, u něhož zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že založil, podporuje, propaguje nebo veřejně sympatizuje s hnutím, které směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou anebo rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob.“.

16. V § 4b se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Obec je v případě důvodné pochybnosti o spolehlivosti uchazeče o zaměstnání strážníka oprávněna ověřit pravdivost podle tohoto čestného prohlášení v příslušném informačním systému veřejné správy nebo jiné evidenci, ve kterých jsou vedeny údaje o spáchaných přestupcích podle odstavce 1²⁵⁾.“.

17. V § 4b se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Za účelem posouzení spolehlivosti podle odstavce 3 je obec oprávněna požádat Policii České republiky (dále jen „policie“) o předání informací o uchazeči o zaměstnání strážníka, čekateli nebo strážníkovi. Obec tyto informace uchovává po dobu 3 let od jejich předání; tyto informace nelze dále předat nebo zpřístupnit.“.

Dosavadní odstavce 5 a 6 se označují jako odstavce 6 a 7.

18. V § 4b odst. 7 se slova „odstavce 5“ nahrazují slovy „odstavce 6“.

19. V § 4d se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „; jde-li o strážníka, lze přihlášku podat nejdříve 6 měsíců před skončením platnosti osvědčení“.

20. V § 4d odstavec 3 zní:

„(3) Obec je povinna zabezpečit školení čekatela před první zkouškou nebo strážníka před každou zkouškou v zařízení akreditovaném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro přípravu k činnostem strážníka obecní policie. Náklady školení hradí obec.“.

21. V § 4d odst. 4 se za slova „je povinna“ vkládají slova „před každou zkouškou“ a slova „služební zbraně a“ se zrušují.

22. V § 4d odst. 4 se věty druhá a třetí nahrazují větou „Výcvik se provádí v zařízení podle odstavce 3 nebo jej provede policie mimo toto zařízení na základě dohody mezi obcí a policií.“.

23. V § 4e odst. 1 se číslo „3“ nahrazuje číslem „5“.

24. V § 5 odst. 3 písm. b) se slova „větě první“ zrušují.

25. V § 5a odstavec 1 zní:

„(1) Obec převede strážníka k výkonu práce jiného zaměstnance obce ode dne doručení oznámení o zahájení trestního stíhání pro spáchání trestného činu, které by v případech podle § 4a odst. 1 nebo 2 vedlo ke ztrátě bezúhonnosti. Povinnost podle věty první má obec pouze v případě, že takové volné pracovní místo jiného zaměstnance obce má k dispozici; nemá-li obec takové místo k dispozici, lze převést strážníka k výkonu práce čekatele nebo jiného zaměstnance obce zařazeného do obecní policie.“.

26. V § 5a se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Obec může převést strážníka k výkonu práce čekatele, jiného zaměstnance obce zařazeného do obecní policie nebo jiného zaměstnance obce ode dne doručení oznámení o zahájení správního řízení o odnětí osvědčení, a to až do doby nabytí právní moci rozhodnutí v tomto řízení.“.

(3) Podle odstavce 1 nebo 2 postupuje obec i tehdy, zjistí-li skutečnosti zakládající důvod pro převedení strážníka na jinou práci hodnověrným způsobem sama.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 4 a 5.

27. V § 9 odst. 1 se za slova „identifikačním číslem“ vkládá slovo „strážníka“ a za slova „podle § 3a“ vkládají slova „nebo 3b“.

28. V § 9 odst. 2 se za slova „identifikační číslo“ vkládá slovo „strážníka“.

29. V § 9 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Pokud čekatel při školení, výcviku nebo zkoušce podle § 4d používá stejnokroj s jednotnými prvky, nesmí jím používaný stejnokroj obsahovat odznak obecní policie a identifikační číslo strážníka.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

30. V § 10 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Strážník není povinen podezření podle odstavce 2 oznámit, jde-li o podezření ze spáchání přestupku, který je obecní policie podle zvláštního právního předpisu oprávněna projednat v blokovém řízení a ze zjištěných informací nepochybně vyplývá, že ani správní orgán by nezjistil skutečnosti odůvodňující podezření, že přestupek spáchala určitá osoba. Strážník sepíše úřední záznam o okolnostech a důvodech, pro které nebyl povinen podezření oznámit. Pominou-li důvody, na jejichž základě strážník nebyl povinen podezření oznámit, bezodkladně učiní oznámení příslušnému orgánu, není-li na místě věc vyřídit jinak.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

31. V § 11 odst. 1 písm. b) se slova „podle písmena a)“ nahrazují slovy „, od které je požadováno vysvětlení“ a za slova „místo k“ se vkládají slova „podání vysvětlení nebo“.

32. V § 11 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) vyzvat osobu, od které je požadováno vysvětlení, aby předložila doklady nebo jiné listiny potřebné ke zjištění skutečností podle písmena a); strážník může v případě potřeby pořídit kopii předloženého dokladu nebo jiné listiny.“.

33. V § 11 odst. 3 se za slova „je povinna“ vkládají slova „žádosti nebo“.

34. V § 11a odst. 1 písm. b) bodě 4 se slova „občana obce“ nahrazují slovy „osoby, která se nachází na území obce“.

35. V § 11a se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní: „f) orgánů veřejné moci o spáchaných přestupcích.“.

36. V § 11a odst. 3 se na konci textu písmene a) a doplňují slova „, rodné příjmení“.

37. V § 12 odstavec 1 zní:

„(1) Prokázáním totožnosti se pro účely tohoto zákona rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození, rodného čísla, bylo-li přiděleno, adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště a v případě potřeby také sdělení dalších údajů podle § 11a odst. 2 až 4. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.“.

38. V § 13 odstavec 1 zní:

„(1) Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která odmítla vyhovět výzvě strážníka podle § 12 odst. 2 nebo nemůže ani po poskytnutí potřebné přiměřené součinnosti strážníka svou totožnost prokázat a nemůže-li její totožnost zjistit provedením úkonu na místě. Potřebnou součinnost k prokázání totožnosti strážník poskytne způsobem a v rozsahu, který nezmaří účel úkonu.“.

39. V § 13 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Strážník je oprávněn předvést osobu na nejbližší útvar policie i mimo území obce, která zřídila obecní policii nebo která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy podle § 3a nebo 3b. Povinnosti a oprávnění podle tohoto zákona může strážník mimo území obce podle věty první plnit pouze v souvislosti s předvedením osoby.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

40. V § 15 odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Strážník je oprávněn přikázat každému, aby na nezbytně nutnou dobu nevstupoval na strážníkem určená místa nebo se na nich nezdržoval nebo po dobu nezbytně nutnou setrval na určeném místě, je-li ohrožen život, zdraví, majetek anebo veřejný pořádek nebo vyžaduje-li to plnění úkolů obecní policie.“.

41. Nadpis § 17 zní: **„Oprávnění vyzvat osobu k vydání věci a věc odejmout“.**

42. V § 17 odstavec 1 včetně poznámek pod čarou č. 14 a 15 zní:

„(1) Strážník je oprávněn vyzvat osobu k vydání věci, pokud lze mít za to, že v řízení o přestupku může být uloženo její propadnutí¹⁴⁾ anebo může být zabráná¹⁵⁾, nebo jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.“.

¹⁴⁾ § 15 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

¹⁵⁾ § 18 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění zákona č. 67/1993 Sb.“.

43. V § 17 se na začátek odstavce 2 vkládá věta „Po předchozí marné výzvě k vydání věci podle odstavce 1 je strážník oprávněn tuto věc odejmout.“.

44. V § 17a odstavec 3 zní:

„(3) Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla se odstraní bez zbytečných průtahů

a) po projednání přestupku v blokovém řízení,

b) prokáže-li osoba, která vozidlo na místě ponechala, strážníkovi svou totožnost podle § 12, nebo

c) po provedení úkonů nezbytných ke zjištění totožnosti provozovatele vozidla, pokud o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla požádala jiná k tomu oprávněná osoba.“.

45. V § 17a odst. 4 písm. b) se slova „ozbrojených bezpečnostních sborů, požární ochrany“ nahrazují slovy „bezpečnostních sborů, jednotky požární ochrany“ a slovo „invalidy“ se nahrazuje slovy „označené jako vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou“.

46. V § 17a odst. 5 se věta první nahrazuje větou „Náklady na přiložení a odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, pokud je jejich úhrada vyžadována, hradí osoba, která vozidlo na místě ponechala, a nelze-li její totožnost zjistit, provozovatel vozidla.“.

47. V § 17b se za slova „podle § 3a“ vkládají slova „nebo 3b“ a slova „vůči přepravované osobě“ se zrušují.

48. § 17c včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 26 zní:

„§ 17c

Oprávnění ke vstupu

(1) Strážník je oprávněn vstupovat v živnostenských provozovnách v prodejní nebo provozní době do všech prostor určených pro zákazníky.

(2) Strážník je při plnění konkrétního úkolu obecní policie oprávněn vstupovat do živnostenské provozovny i po skončení prodejní nebo provozní doby, pokud

a) je to nezbytné z důvodu zajištění veřejného pořádku,

b) lze mít důvodně za to, že jsou zde osobě mladší 18 let prodávány nebo podávány

1. alkoholické nápoje nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich požívání, nebo

2. tabákové výrobky nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich užívání.

(3) Strážník je při plnění konkrétního úkolu obecní policie oprávněn vstupovat do herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány loterie nebo jiné podobné hry²⁶⁾, a to i po skončení prodejní nebo provozní doby, pokud

a) je to nezbytné z důvodu zajištění veřejného pořádku,

b) lze mít důvodně za to, že jsou zde osobě mladší 18 let prodávány nebo podávány

1. alkoholické nápoje nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich požívání, nebo

2. tabákové výrobky nebo je zde této osobě jinak umožněno jejich užívání, nebo

c) lze-li mít důvodně za to, že se zde loterie nebo jiné podobné hry účastní osoba mladší 18 let.

(4) Každý je povinen umožnit strážníkovi vstup do míst podle odstavce 1 až 3. Tím není dotčena úprava vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

²⁶⁾ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.“.

49. V § 18a odst. 3 se za slova „může strážník použít“ vkládají slova „k vynucení povinnosti řidiče vozidla setrvat na místě do příchodu policie²⁷⁾ nebo“.

Poznámka pod čarou č. 27 zní:

„²⁷⁾ § 118a odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o

změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 411/2005 Sb.“.

50. V § 19 odstavec 2 zní:

„(2) Strážník, který při plnění úkolů používá psa, musí znát povely a pokyny směřující k ovládnutí psa. Pes, kterého strážník k plnění úkolů používá, musí být ovladatelný. Způsobilost strážníka k používání psa a způsobilost psa k použití podle odstavce 1 musí být ověřena policií.“.

51. V § 19 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti požadavků kladených na strážníka používajícího při plnění úkolů psa a požadavků kladených na psa podle odstavce 2,
- b) způsob a organizaci ověřování způsobilosti strážníka k používání psa a způsobilosti psa k použití,
- c) způsob stanovení náhrady nákladů policie za ověření způsobilosti strážníka k používání psa a způsobilosti psa k použití.“.

52. V § 20 odst. 3 se slova „krátká střelná zbraň, jejímž“ nahrazují slovy „pistole nebo revolver, jejichž“.

53. V § 20 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Strážník je v pracovní době oprávněn nosit pouze služební zbraň; to neplatí, pokud strážník při plnění úkolu podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾ nosí plynovou nebo mechanickou zbraň kategorie D podle zvláštního právního předpisu⁷⁾.“.

Poznámka pod čarou č. 28 zní:

„²⁸⁾ § 42 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění zákona č. 131/2003 Sb., zákona č. 48/2006 Sb. a zákona č. 182/2008 Sb.“.

54. Nad § 24a se vkládá nadpis „**Zpracování osobních údajů a získávání informací**“.

55. Za § 24b se vkládá nový § 24c, který včetně poznámky pod čarou č. 29 zní:

„§ 24c

(1) Obecní policie je v souvislosti s odhalováním přestupku nebo jiného správního deliktu podle § 2 odst. 1 písm. h) a přestupku, který je obecní policie podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾ oprávněna projednat v blokovém řízení, oprávněna

- a) vyžadovat výpis z evidence Rejstříku trestů podle zvláštního právního předpisu²⁵⁾ nebo údaj z příslušného informačního systému veřejné správy nebo jiné evidence, ve kterých jsou vedeny údaje o spáchaných přestupcích, v případech, ve kterých by předchozí postih mohl

- vést k posouzení skutku jako trestného činu,
- b) vyzvat osobu, aby se podrobila orientačnímu vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu,
 - c) vyžadovat odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat, nebo
 - d) vyžadovat jiné odborné vyjádření.

(2) Úkonům uvedeným v odstavci 1 písm. b) nebo c) je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví.

(3) Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

²⁹⁾ § 86 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., ve znění zákona č.../2012 Sb.“.

56. § 25 zní:

„§ 25

(1) Orgány činné v trestním řízení bezodkladně oznámí obci zahájení trestního stíhání strážníka pro podezření ze spáchání trestného činu a bezodkladně zašlou ministerstvu a obci kopie rozhodnutí zakládajících ztrátu bezúhonnosti strážníka podle § 4a odst. 1 nebo 2. Orgány činné v trestním řízení zašlou obci kopie jiných rozhodnutí, kterými bylo trestní stíhání strážníka ukončeno.

(2) Ministerstvo bezodkladně oznámí obci zahájení správního řízení o odnětí osvědčení.

(3) Krajské úřady a obce bezodkladně zašlou ministerstvu kopie rozhodnutí zakládajících ztrátu spolehlivosti strážníka podle § 4b. Rozhodnutí zakládající ztrátu spolehlivosti čekatele nebo strážníka zašlou krajské úřady a obce obci, k níž je čekatel nebo strážník v pracovním poměru.“.

57. V § 27 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

58. V § 27 odstavec 2 zní:

„(2) Ministerstvo je při výkonu působnosti podle odstavce 1 oprávněno vyžadovat od obce poskytnutí potřebných údajů.“.

59. Nadpis nad § 27a se zrušuje.

60. § 27a až 28a včetně nadpisů znějí:

„§ 27a

Přestupky

- (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
- a) úmyslně na místě veřejnosti přístupném nosí neoprávněně stejnokroj strážníka obecní policie obsahující jednotné prvky nebo takové součásti stejnokroje s jednotnými prvky, které jsou s úplným stejnokrojem zaměnitelné, ačkoliv není strážníkem nebo čekatelem, nebo
 - b) neoprávněně užívá na vozidle nebo jiném dopravním prostředku barevné provedení nebo označení, které tvoří jednotné prvky označení dopravního prostředku obecní policie, anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 28

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

- (1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 17c odst. 4 neumožní strážníkovi vstup do živnostenské provozovny nebo do herny, kasina a dalších prostor, kde jsou provozovány loterie nebo jiné podobné hry, nebo
 - b) neoprávněně užívá na vozidle nebo jiném dopravním prostředku barevné provedení nebo označení, které tvoří jednotné prvky označení dopravního prostředku obecní policie, anebo zvláštní barevné provedení a označení s ním zřejmě zaměnitelné.

- (2) Obec se dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 1a odst. 2 umožní, aby oprávnění strážníka vykonával čekatel, jiný zaměstnanec obce zařazený do obecní policie nebo osoba, která takovým zaměstnancem obce není,
 - b) v rozporu s § 9 odst. 4 nezajistí, aby stejnokroje strážníků, označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie obsahovaly jednotné prvky.

- (3) Za správní delikt se uloží pokuta do
- a) 250 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a),
 - b) 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b),
 - c) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1.

§ 28a

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává
a) ministerstvo, jde-li o správní delikty obce podle § 28 odst. 2,
b) obec, jde-li o přešupek podle § 27a odst. 1 nebo správní delikt právnické nebo podnikající fyzické osoby podle § 28 odst. 1.“

61. Za § 28a se vkládá nový § 28b, který včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 30 a 31 zní:

„§ 28b

Vztah k jiným právním předpisům

(1) Obec, která má zřízenou obecní policii, může určit, že správní řízení, v němž je dána příslušnost obecní policie, s výjimkou blokového řízení, povede obecní úřad obce, jejímž je obecní policie orgánem. Je-li v takovém případě učiněno podání nebo podnět u obecní policie, postoupí jej bezodkladně obecnímu úřadu. Obecní úřad údaj o postoupení věci pouze poznamená do spisu.

(2) Na kontrolní činnost prováděnou obecní policií podle tohoto nebo zvláštního právního předpisu³⁰⁾ se kontrolní řád³¹⁾ nepoužije.

³⁰⁾ Například zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

³¹⁾ Zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád.“

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Platnost osvědčení vydaného podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném předem dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím doby platnosti uvedené na osvědčení.

2. Obec si do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona vyžádá opis z evidence Rejstříku trestů k ověření bezúhonnosti strážníka podle § 4a zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Určený strážník pověřený radou obce plněním některých úkolů při řízení obecní policie podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za určeného strážníka podle zákona č. 553/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o přestupcích

Čl. III

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 337/1992 Sb., zákona č. 344/1992 Sb., zákona č. 359/1992 Sb., zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 290/1993 Sb., zákona č. 134/1994 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 279/1995 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., zákona č. 112/1998 Sb., zákona č. 168/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 361/2000 Sb., zákona č. 370/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 52/2001 Sb., zákona č. 164/2001 Sb., zákona č. 254/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 274/2001 Sb., zákona č. 312/2001 Sb., zákona č. 6/2002 Sb., zákona č. 62/2002 Sb., zákona č. 78/2002 Sb., zákona č. 216/2002 Sb., zákona č. 259/2002 Sb., zákona č. 285/2002 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 586/2004 Sb., zákona č. 95/2005 Sb., zákona č. 379/2005 Sb., zákona č. 392/2005 Sb., zákona č. 411/2005 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 76/2006 Sb., zákona č. 80/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 134/2006 Sb., zákona č. 181/2006 Sb., zákona č. 213/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 225/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb., zákona č. 215/2007 Sb., zákona č. 344/2007 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 314/2008 Sb., zákona č. 484/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb. a zákona č. 237/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 85 odst. 4 se věta druhá zrušuje.

2. Za § 85 se vkládá nový § 85a který zní:

„§ 85a

(1) V pokutovém bloku se uvede

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné příjmení pachatele přestupku,
- b) rodné číslo nebo datum narození, pokud pachatel přestupku nemá rodné číslo,
- c) místo a okres narození pachatele přestupku a u pachatele přestupku, který se narodil v cizině, místo a stát, kde se narodil,
- d) adresa místa trvalého pobytu pachatele přestupku, případně adresa místa pobytu cizince,
- e) státní občanství pachatele přestupku,
- f) doba, místo a popis jednání, které má znaky přestupku,
- g) právní kvalifikace přestupku včetně formy zavinění,
- h) výše uložené pokuty,
- i) označení orgánu podle § 84 odst. 4,
- j) jméno a příjmení nebo služební číslo nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby,
- k) podpis oprávněné úřední osoby a
- l) datum vydání pokutového bloku.

(2) Pachatel přestupku svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení potvrdí na pokutovém bloku podpisem.“.

3. V § 86 písmeno d) zní:

„d) obecní policie

1. přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. a), c), g) až i) a l) až p),
2. ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě podle § 46,
3. přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47, § 47b a § 48,
4. přestupky proti občanskému soužití podle § 49,
5. přestupky proti majetku podle § 50,
6. jiné přestupky, jejichž projednávání je podle tohoto nebo zvláštního zákona v působnosti obce,
7. přestupky podle zákona o silničním provozu spáchané porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích,
8. přestupky podle zákona o silničním provozu spáchané nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci, překročením nejvyšší dovolené rychlosti, nezastavením vozidla na signál nebo znamení k zastavení vozidla, anebo na pokyn „Stůj“ daný strážníkem při usměrňování provozu na pozemních komunikacích,

- vjížděním na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno, ohrožením nebo omezením chodce, který přechází, nebo zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo ohrožením chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožením chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání,
9. přestupky podle zákona o silničním provozu spáchané porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech a vedení a hnaní zvířat,
10. přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o obcích

Čl. IV

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 59/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod číslem 80/2011 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 72/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb. a zákona č. 239/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 84 odst. 2 se za písmeno t) vkládá nové písmeno u), které včetně poznámky pod čarou č. 44 zní:

„u) schvalovat koordinační dohodu a zprávu o plnění koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky⁴⁴⁾,

⁴⁴⁾ § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. .../2012 Sb.“.

Dosavadní písmeno u) se označuje jako písmeno v).

2. Za § 122 se vkládá nový § 122a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 45 zní:

„§ 122a
Bezpečnostní komise

(1) Rada obce může zřídit bezpečnostní komisi jako svůj iniciativní a poradní orgán pro oblast veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality, a to po projednání s místně příslušným útvarem Policie České republiky. Bezpečnostní komisi nelze svěřit výkon přenesené působnosti.

(2) Počet členů bezpečnostní komise je lichý a činí nejméně 5 členů.

(3) Členy bezpečnostní komise včetně jejího předsedy jmenuje a odvolává rada obce; členem bezpečnostní komise je vždy

- a) starosta nebo místostarosta obce,
- b) příslušník místně příslušného útvaru Policie České republiky, kterého radě obce navrhne tento útvar, a
- c) je-li v obci zřízena obecní policie, též osoba, která obecní policii řídí, není-li osobou podle písmene a), nebo určený strážník⁴⁵⁾.

(4) Předsedou bezpečnostní komise může být jmenován pouze člen rady obce anebo zaměstnanec obce, mezi jehož úkoly vyplývající z pracovního poměru k obci náleží oblast veřejného pořádku, bezpečnosti nebo prevence kriminality.

(5) Předseda bezpečnostní komise musí splňovat podmínku odborné způsobilosti. Odbornou způsobilostí se rozumí absolvování akreditovaného studijního programu v oblasti právní anebo bezpečnostně-právní nebo prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků na úseku veřejného pořádku nebo krizového řízení.

(6) Bezpečnostní komise může radě obce předkládat návrhy, připomínky a podněty z oblasti své činnosti a žádat jejich předložení zastupitelstvu obce.

(7) Bezpečnostní komise zpracovává návrh koordinační dohody a zprávu o plnění koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky⁴⁴⁾.

(8) V obci, kde se rada obce nevolí, může zastupitelstvo obce zřídit výbor s působností obdobnou bezpečnostní komisi. Ustanovení odstavce 1 až 7 se použijí přiměřeně.

⁴⁵⁾ § 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění zákona č. 153/1995 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. .../2012 Sb.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o hlavním městě Praze

Čl. V

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 145/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 387/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 66/2008 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 80/2011 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb. a zákona č. 239/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 59 odst. 2 se za písmeno t) vkládá nové písmeno u), které včetně poznámky pod čarou č. 26 zní:

„u) schvalovat koordinační dohodu a zprávu o plnění koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky²⁶⁾,

²⁶⁾ § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. .../2012 Sb.“.

Dosavadní písmeno u) se označuje jako písmeno v).

2. Za § 79 se vkládá nový § 79a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 27 zní:

„§ 79a

Bezpečnostní komise hlavního města Prahy

(1) Rada hlavního města Prahy zřizuje bezpečnostní komisi hlavního města Prahy jako svůj iniciativní a poradní orgán pro oblast veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality.

(2) Počet členů bezpečnostní komise hlavního města Prahy je lichý a činí nejméně 5 členů.

(3) Členy bezpečnostní komise hlavního města Prahy včetně jejího předsedy jmenuje a odvolává rada hlavního města Prahy; členem bezpečnostní komise hlavního města Prahy je vždy

a) primátor hlavního města Prahy nebo náměstek primátora hlavního města Prahy,

- b) příslušník krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, kterého radě hlavního města Prahy navrhne toto krajské ředitelství, a
- c) osoba, která řídí městskou policii hlavního města Prahy, není-li osobou podle písmene a), nebo určený strážník²⁷⁾.

(4) Předsedou bezpečnostní komise hlavního města Prahy může být jmenován pouze člen rady hlavního města Prahy nebo zaměstnanec hlavního města Prahy, mezi jehož úkoly vyplývající z pracovního poměru k hlavnímu městu Praze náleží oblast veřejného pořádku, bezpečnosti nebo prevence kriminality.

(5) Předseda bezpečnostní komise hlavního města Prahy musí splňovat podmínku odborné způsobilosti. Odbornou způsobilostí se rozumí absolvování akreditovaného studijního programu v oblasti právní anebo bezpečnostně-právní nebo prokázání zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků na úseku veřejného pořádku nebo krizového řízení.

(6) Bezpečnostní komise hlavního města Prahy může radě hlavního města Prahy předkládat návrhy, připomínky a podněty z oblasti své činnosti a žádat jejich předložení zastupitelstvu hlavního města Prahy.

(7) Bezpečnostní komise hlavního města Prahy zpracovává návrh koordinační dohody a zprávu o plnění koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky²⁶⁾.

²⁷⁾ § 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění zákona č. 153/1995 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. .../2012 Sb.“.

3. V § 89 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) schvalovat koordinační dohodu a zprávu o plnění koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky²⁶⁾.“.

Čl. VI

Přechodné ustanovení

Bezpečnostní komise hlavního města Prahy podle § 79a zákona č. 131/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, musí být poprvé zřízena do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o Policii České republiky

Čl. VII

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 150/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákona č. 459/2011 Sb., se mění takto:

1. V § 16 se doplňují odstavce 4 a 5, které včetně poznámky pod čarou č. 35 znějí:

„(4) Koordinační dohoda se uzavírá nejdéle na dobu 4 let. Po uplynutí doby podle věty první zpracuje obec, městská část hlavního města Prahy nebo hlavní město Praha a útvar policie zprávu o plnění koordinační dohody; uzavření nové koordinační dohody není zpracováním zprávy o plnění dosavadní koordinační dohody podmíněno. Návrh koordinační dohody a zprávu o plnění koordinační dohody zpracovává bezpečnostní komise podle jiného právního předpisu³⁵⁾, je-li zřízena.

(5) Koordinační dohodu a zprávu o plnění koordinační dohody zveřejní strany koordinační dohody podle odstavce 1 alespoň po dobu 30 dnů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup.

³⁵⁾ § 122a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. .../2012 Sb.
§ 79a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. .../2012 Sb.“.

2. Za § 16 se vkládá nový § 16a, který včetně poznámky pod čarou č. 36 zní:

„§ 16a

Policie na základě žádosti obce podle zákona o obecní policii³⁶⁾ bezodkladně předá informace rozhodné pro účely posouzení spolehlivosti uchazeče o zaměstnání strážníka obecní policie, čekatela nebo strážníka obecní policie.

³⁶⁾ § 4b odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění zákona č. 274/2008 Sb. a zákona č. .../2012 Sb.“.

3. V § 41 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který včetně poznámky pod čarou č. 37 zní:

„(2) Na vstup policisty při plnění úkolů policie do heren, kasin a dalších míst, kde jsou provozovány loterie nebo jiné podobné hry³⁷⁾, nebo do míst nabízení anebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb se odstavec 1 použije obdobně.

³⁷⁾ Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

4. V § 41 odst. 3 se slova „živnostenské provozovny tuto provozovnu“ nahrazují slovy „míst podle odstavce 1 nebo 2 tato místa“ a slovo „ní“ se nahrazuje slovem „nich“.

Čl. VIII

Přechodné ustanovení

Platnost koordinační dohody uzavřené podle § 16 zákona č. 273/2008 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, skončí uplynutím 3 měsíců po skončení funkčního období zastupitelstva obce, zastupitelstva městské části hlavního města Prahy nebo zastupitelstva hlavního města Prahy, které započalo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebyla-li dohodnuta doba platnosti kratší nebo nedojde-li ke skončení její platnosti před uplynutím této doby na základě dohody smluvních stran nebo výpovědi.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2013.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Přípravě předkládaného návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „návrh“), předcházelo zpracování Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy (dále jen „Analýza“), která mezi svými závěry obsáhla i základní východiska pro zpracování návrhu zákona. Tato Analýza byla zpracována Ministerstvem vnitra, byla projednána v mezirezortním připomínkovém řízení a byla schválena vládou České republiky dne 13. července 2011 jejím usnesením č. 533. V tomto svém usnesení uložila vláda ministru vnitra předložit vládě v návaznosti na schválenou Analýzu do 30. června 2012 návrhy změn zákonů o obecní policii, o přestupcích, o obcích a dalších zákonů souvisejících.

A/ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

1.2 Definice problému

Aktuální problematika činnosti obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality v obcích, plnění určitých úkolů obecními policiemi při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, rozvoj přístupu *community policing* a vývoj institutu obecní policie v posledních letech byl důkladně popsán v Analýze. Jako klíčové byly v rámci zkoumané problematiky identifikovány následující aspekty a požadavky na činnost obecních policí:

- potřeba účelného rozšíření rozsahu některých oprávnění obecních policí s ohledem na efektivní zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, a to například včetně rozšíření některých oprávnění strážníků obecní policie v oblasti

bezpečnosti silničního provozu, především pak v ohledu na podíl na výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu strážníky obecních policíí, nebo stanovení oprávnění strážníka předvádět osobu na Policii České republiky též tehdy, pokud se služebna Policie České republiky nachází na území jiné obce než té, která zřídila obecní policii;

- upřesnění právní úpravy právního postavení strážníka včetně zpřesnění podmínek, za kterých se občan České republiky může stát strážníkem obecní policie, a prodloužení doby platnosti osvědčení odborné způsobilosti strážníka;

- zpřesnění oprávnění obecních policíí v oblasti právní úpravy blokového řízení a doplnění takových skutkových podstat přestupků do vymezení působnosti obecních policíí v oblasti blokového řízení, jejichž projednávání obecními policiemi má významný potenciál přispět k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v obcích;

- komplexní vyřešení problematiky přístupu obecních policíí do vymezených evidencí vedených orgány veřejné moci;

- potřeba posílení možnosti spolupráce obcí při zajišťování veřejného pořádku jak mezi sebou navzájem, tak s Policií České republiky, a to především prostřednictvím upravení institutu bezpečnostní komise v zákoně o obcích a zákoně o hlavním městě Praze a posílení závaznosti koordinačních dohod podle zákona o Policii České republiky.

Dalšími významnými oblastmi, které byly v rámci činnosti Ministerstva vnitra a v průběhu konzultací s dotčenými subjekty nad rámec uvedeného zvažovány z hlediska možné legislativní úpravy, jsou:

- potřeba upřesnění popřípadě nahrazení jednoznačnou formulací těch ustanovení zákona o obecní policii a zákona o obcích, jejichž aplikace přináší v praxi interpretační nejasnosti a problémy, a jednoznačného vymezení rozsahu aplikovatelnosti některých jiných právních předpisů na oblast obecní policie;

- zefektivnění dohledu nad dodržováním některých povinností stanovených zákonem o obecní policii, a to včetně případného zpřísnění stávajících sankcí.

1.3 Popis existujícího právního stavu

Oblast zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a úkoly, činnost a podmínky působení obecních policíí upravují především následující zákony:

- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Stávající zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, byl naposledy ve významnější míře novelizován zákonem č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Praktická aplikace zákona o obecní policii v jeho aktuálním znění a zkušenosti s novým zákonem o Policii České republiky (zákon č. 273/2008 Sb.) přinesly řadu poznatků ohledně žádoucích doplnění a změn umožňujících vedle efektivnějšího výkonu činnosti obecní policie též posílení spolupráce mezi Policií České republiky a obcemi, a to jak těmi, které obecní policii zřídily, tak obcemi, které obecní policii zřízení nemají. Přitom posléze uvedených obcí je v České republice většina, neboť z celkem cca 6 tisíc obcí v České republice má obecní policii zřízenou pouze 350 měst a obcí a přibližně stejný počet dalších obcí má uzavřenu veřejnoprávní smlouvu podle § 3a zákona o obecní policii, na jejímž základě na jejich území plní stanovené úkoly obecní policie jiné obce. Konkrétní poznatky v tomto směru shrnuje Analýza.

Mezi změnami, které požadovala Analýza, bylo zahrnuto taktéž zajištění nepřetržitého dálkového přístupu obecních policí k informacím z centrálního registru vozidel, v případech, kdy je dáno podezření ze spáchání přestupku podle zákona o silničním provozu. V současnosti však již bylo toto oprávnění obecním policiím stanoveno novelou zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (zákon č. 152/2011 Sb., s účinností od 1. července 2011). Zatím však přetrvávají technické problémy s realizací tohoto oprávnění. Obdobně v případě problematiky „osoby blízké“ v oblasti přestupků podle zákona o silničním provozu, již bylo řešení dosavadního neutěšeného stavu přijato zákonem č. 279/2011 Sb., a protismyslná povinnost obecních policí označovat začátek a konec jimi měřených úseků pozemních komunikací přenosnými značkami byla taktéž již odstraněna, a to zákonem č. 133/2011 Sb. Vzhledem k tomu, že v těchto oblastech již bylo vesměs cílů vytyčených citovanou Analýzou dosaženo, nejsou v předkládaném návrhu navrhovány změny zákonů na úseku provozu na pozemních komunikacích.

Předkladateli bylo usnesením vlády, kterým byla schválena uvedená Analýza, uloženo připravit též novelu zákona o přestupcích. Tato novela by měla směřovat do oblasti blokového řízení, zejména v ohledu na nové vymezení okruhu přestupků, které je obecní policie v blokovém řízení oprávněna projednávat. V případě této materie bylo v souvislosti se souběžně probíhající přípravou legislativního materiálu, kterým má být zřízena evidence přestupků, zvažováno, že změna zákona o přestupcích vycházející z uvedených východisek bude začleněna do komplexnějšího návrhu zákona, kterým se mění zákon o přestupcích. V důsledku přenesení gesce za přípravu projektu evidence přestupků na Ministerstvo spravedlnosti a po zvážení odlišnosti řešených problematik, je tedy nakonec novela zákona o přestupcích, dotýkající se oblasti blokového řízení v naznačeném rozsahu obsažena v předkládaném návrhu.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Mezi bezprostředně dotčené subjekty mimo Ministerstvo vnitra a Policii České republiky patří obce a v jejich rámci především obecní policie a jednotliví strážníci, krajské úřady (jakožto odvolací orgán při projednávání přestupků) a specializovaná školicí zařízení podle § 4d odst. 3 zákona o obecní policii.

V širším smyslu jsou dotčenými subjekty též uchazeči o zaměstnání strážníka, přestupci a z hlediska zlepšení kvality zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v zásadě všichni občané, především pak občané obcí, které zřídily obecní policii, ale i osoby, nacházející se na území obcí, které mají zřízenou obecní policii.

1.5 Popis cílového stavu

Cíle navrhovaných změn lze rozdělit na cíle týkající se institutu obecní policie a pak cíle mající obecný význam pro všechny orgány podílející se určitou měrou na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni, především pak pro spolupráci obcí a Policie České republiky.

V případě změn dotýkajících se obecních policií je jejich účelem posílit roli obecních policií jednak zpřehledněním a zpřesněním stávající právní úpravy institutu obecní policie především v zákoně o obecní policii a jednak posílením dílčích oprávnění strážníků obecní policie na základě zkušeností z poslední doby, zvláště pak v návaznosti na vývoj situace v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti v obcích a vzhledem k vývoji faktických možností Policie České republiky v této oblasti. Cílovým stavem je umožnění efektivního zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku obecními policiemi v rozsahu, který vymezuje zákon o obecní policii (tj. není účelem posilovat působnost a pravomoci obecních policií až na úroveň Policie České republiky, neboť tyto dvě složky se od sebe co do svých úkolů fundamentálně odlišují; obecní policie např. z podstaty věci nemohou plnit úkoly v oblasti trestního řízení atd.). Přitom však je významným cílem také další zlepšení a posílení předpokladů strážníků obecních policií pro plnění povinností a užívání oprávnění a donucovacích prostředků.

Z hlediska všech orgánů, které se na zabezpečování záležitostí veřejného pořádku podílejí, je významnou změnou v první řadě vytvoření právního rámce institutu bezpečnostní komise, již budou moci fakultativně zřizovat všechny obce v České republice, a to s výjimkou hlavního města Prahy, které bude s ohledem na své specifické postavení zřizovat bezpečnostní komisi hlavního města Prahy obligatorně, a funkční provázání institutu bezpečnostní komise s institutem koordinační dohody podle zákona o Policii České republiky.

1.6 Zhodnocení rizika

V případě neřešení výše nastíněných problémů a nesplnění úkolů vyplývajících ze závěrů Analýzy hrozí, vedle samotného faktu nesplnění úkolů stanovených platným usnesením vlády, především postupné prohlubování počínajících problémů v oblasti veřejného pořádku na místní úrovni. Společně s některými nově pocíťovanými problémy (zvláště problematika koordinačních dohod, které byly do právního řádu zavedeny novým zákonem o Policii České republiky) se jedná o delší dobu přetrvávající problematické aspekty právních, ale i faktických možností orgánů veřejné správy při zajišťování veřejného pořádku na místní úrovni. V případě neposílení a nezpřesnění postavení obecních policií by tak mohlo dojít až k situaci, kdy některá přestupková jednání (především pak v provozu na pozemních komunikacích nebo spojená s hazardem a požíváním alkoholu či jiných návykových látek mladistvými) by zůstávala ve značné míře neřešena. Zároveň je třeba upozornit, že v zájmu zamezení obecního oslabování respektu k právu je neudržitelné ponechat mezi úkoly obecní policie například některé činnosti, které sice má obecní policie zabezpečovat, zároveň jí k tomu však zákon nedává odpovídající a přiměřené prostředky a nástroje.

Z navrhovaných řešení s sebou nese určité riziko zřízení bezpečnostních komisí a navrhovaná úprava institutu koordinačních smluv. Toto riziko spočívá v určité možnosti, že, podobně jako je tomu v případě koordinačních smluv v současné době, nebude navrhovaným mechanismem posílena spolupráce mezi obcemi a Policií České republiky v optimální míře, a to vzhledem k poměrně složité institucionalizovatelnosti této spolupráce, která vesměs spočívá na osobních vazbách a kontaktech. Úspěšnost navrhovaného řešení bude tedy muset být předmětem důkladné ex post analýzy. Naopak většina ostatních řešení, kterými by měly

být výše popsané problémy řešeny, již může čerpat ze zkušeností z jiných oblastí právní úpravy zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, například ze zákona o Policii České republiky, z nauky o správním trestání atd.

K vyloučení případných, avšak vzhledem k dlouhodobým zkušenostem a celkové ustálenosti institutu obecní policie v právním řádu značně nepravděpodobných, rizik při určitém posílení působnosti a pravomocí obecních policí by zřejmě přispěla mimo jiné též navrhovaná přísnější úprava správního postihu případného nerespektování zákonem o obecní policii nastavených mantinelů.

2. Návrh variant řešení

2.1 Návrh variant řešení z hlediska celkové anebo dílčí právní úpravy obecní policie

Možnosti řešení definovaných problémů, včetně uvážení jejich alternativ, byly detailně rozebrány v Analýze a popřípadě jsou navrhovány změny procesních předpisů, u kterých se hodnocení dopadů regulace neprovádí. Samostatně jsou proto zanalyzovány možnosti nastavení sankcí za porušení některých povinností stanovených zákonem o obecní policii a vhodnost dalších dílčích změn úpravy veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii. O potřebě řešení těchto problematik bylo totiž, jak bylo uvedeno v rámci definování problému, rozhodnuto až v průběhu přípravných prací na legislativním návrhu, tedy až po zpracování a schválení uvedené Analýzy.

Varianta nulová

Zachování stávajícího stavu a ponechání současné podoby zákona o obecní policii. Tato varianta nepředpokládá další legislativní změny ani v zákoně o obecní policii, ani v dalších a navazujících právních předpisech. Případné problémy definované Analýzou by bylo třeba překlenout aplikační praxí a výkladem. Zároveň by však bylo třeba formálně zrušit úkol stanovený ministru vnitra usnesením vlády č. 533 ze dne 13. července 2011.

Varianta 1

Zpracování dílčí novelizace zákona o obecní policii a předpisů souvisejících s cílem vyřešit problematické body stanovené Analýzou. Tato varianta by měla odstranit pouze dílčí problémy, které jsou v současnosti způsobovány ustanoveními koncipovanými v minulosti a dnes již neodpovídajícími aktuálnímu společenskému vývoji a změnám v právní úpravě. Tím by však nebyla celkově měněna koncepce obecní policie. Jednotlivé obce by měly být schopny na změny přinesené novelizací podle této varianty reagovat bez vynaložení jakýchkoli nepřiměřených nákladů, a to pokud možno v krátkém časovém horizontu. V systému zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku by tak byla zachována kontinuita a nemělo by dojít ke vzniku obtíží spojených s přechodem na nový systém.

Varianta 2

V této variantě by měl být zpracován nový zákon, který by koncepčně zcela nově kodifikoval postavení a oblast působení obecní policie v České republice. Důvodem pro přijetí této varianty by byla zásadní změna koncepce zajišťování vnitřní bezpečnosti státu a plnění základních funkcí státu. V dané souvislosti by tak muselo dojít i k zásadním změnám v dalších oblastech právní úpravy zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Takováto úprava by představovala potřebu vynaložit nejen ze strany obcí zásadním způsobem navýšené prostředky personálního a materiálního charakteru, a to alespoň po dobu přechodu na nový systém. Současně by bylo třeba nově definovat roli též dalších subjektů působících v předmětné oblasti tak, aby nové postavení obecní policie nezpůsobovalo vznik kompetenčních konfliktů (pozitivních i negativních) a nemělo negativní vliv na provázanost celkového institucionálního systému zabezpečování bezpečnosti a veřejného pořádku.

2. 2 Problematika správního trestání ve vztahu k obcím, které mají zřízení obecní policie, a strážníkům obecní policie

Varianta nulová

Tato varianta představuje zachování stávajícího právního a institucionálního stavu. V případě nepřijímání žádných změn v oblasti zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku, ať již prostřednictvím obecních policií či formou spolupráce mezi obcemi a Policií České republiky, by byl ponechán právní stav, který z hlediska obecních policií a stejně tak obcí neposkytuje adekvátní nástroje řešení určitých specifických protiprávních jednání, která se na místní úrovni vyskytují.

Nebude-li přijata určitá zpříšňující úprava postihu některých protiprávních jednání představujících porušení zákona o obecní policii, znamenalo by to ponechání těchto v některých případech i poměrně závažných případů porušení zákona o obecní policii bez adekvátního postihu. Pokud totiž nelze v konkrétním jednání spatřovat trestný čin konkrétní fyzické osoby, je většina takových jednání za stávajícího stavu nepostižitelná; přičemž lze poznamenat, že např. právní úprava trestní odpovědnosti právnických osob (zákon č. 418/2011 Sb.) se na územní samosprávné celky při výkonu veřejné moci nevztahuje. Pokud jde o dvě skutkové podstaty správních deliktů, kterých se může obec podle stávajícího znění zákona o obecní policii dopustit, tak tyto postihují pouze některá nejzávažnější porušení zákona o obecní policii obcí, konkrétně pak případy nerespektování předepsaných jednotných prvků stejnokrojů strážníků a v označení vozidel obecní policie a případy, kdy obec pověřil plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá platné osvědčení.

Přestože představuje zejména skutková podstata správního deliktu obce spočívající v pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která nemá platné osvědčení, značně závažné jednání (v zásadě popírající základy, na kterých zákon o obecní policii spočívá), nejvyšší pokutou, kterou bylo dosud možno za tyto správní delikty uložit, byla částka 20 000 Kč. Při uvážení, že průměrné roční náklady obecní policie připadající v celostátním průměru na

jednoho strážníka představují přibližně 500 000 Kč¹, ještě desátá největší obecní policie (nikoli obec!) má rozpočet přibližně ve výši 50 mil. Kč a tři největší obecní policie (mimo městské policie hl. m. Prahy) mají roční rozpočty v řádu stovek milionů Kč, je možnost uložení nejvýše pokuty ve výši 20 000 Kč v podstatě zanedbatelná. Obdobně by bylo možné poukázat na to, že na jednu obecní policii připadá v průměru přibližně 870 000 Kč vybraných z pokut uložených v blokovém řízení². Stávající úprava správních deliktů obce podle zákona o obecní policii tudíž představuje úpravu jak z hlediska rozsahu skutkových podstat, tak ale zvláště z hlediska disponibilních sankcí, relativně mírnou. Přitom je třeba zmínit, že z hlediska ústavního práva nepředstavuje zpřísnění těchto sankcí a priori nepřípustný zásah státu do práva obcí na samosprávu, a to s ohledem na čl. 101 odst. 4 Ústavy, který stanoví: „Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.“.

Varianta 1

V rámci varianty 1 byla důkladně zvažována a konzultována možnost speciální úpravy kontrolní pravomoci (ve smyslu zákona o státní kontrole, resp. kontrolního řádu, a tedy též prováděné podle těchto procesních předpisů) Ministerstva vnitra nad činností obecních policí. Oproti obecné dozorcí a kontrolní pravomoci podle zákonů o územních samosprávných celcích by se jednalo o kontrolu úzce odborně zaměřenou na činnost a plnění úkolů obecní policie a zahrnující speciální procesní instituty.

V rámci této varianty by Ministerstvo vnitra provádělo jednak ze své povahy preventivní plánované kontroly a jednak kontroly reagující na konkrétní podněty. Zároveň bylo zvažováno upravit zvláště v zákoně o obecní policii pravomoc Ministerstva vnitra ukládat obcím při zjištění nedostatků opatření k nápravě a návazně při nepřijetí těchto opatření v přiměřené lhůtě ukládat jim pořádkové pokuty až do určité maximální výše. Tato kontrolní činnost Ministerstva vnitra by se přímo dotýkala pouze obecních policí a v rámci této varianty nebyla zvažována současná detailní úprava přestupkových jednání strážníků při plnění úkolů obecní policie, a to vzhledem k nevyhnutelnému nekoncepčnímu křížení působnosti Ministerstva vnitra se správním orgánem projednávajícím tyto přestupky (ať již by tímto orgánem byla obec analogicky podle dosavadního ustanovení § 28 zákona o obecní policii, nebo krajský úřad, jak je navrhováno ve Variantě 3).

Varianta 2

¹ Údaje se vztahují ke statistickým datům o činnosti obecních policí za rok 2011.

² Pro věcnost je však třeba poznamenat, že průměrná výše pokuty uložené v roce 2011 strážníky obecní policie byla přibližně 315 Kč (resp. 360 Kč v roce 2010) a celková suma všech prostředků vybraných obecními policiemi na uložených blokových pokutách představovala v tomtéž roce pouze 6,2% (resp. 6,1 % v roce 2010) finančních prostředků, které samotné obce na činnost obecních policí vynakládaly ze svých rozpočtů. Uvedený údaj slouží pro porovnání s částkou maximální pokuty, kterou je Ministerstvo vnitra oprávněno obci za spáchání správních deliktů podle zákona o obecní policii uložit.

Varianta 2 představuje pouze zpřísnění dohledu nad obecními policiemi a strážníky spočívající v přesnějším vymezení (lepší a vhodnější formulaci) stávajících skutkových podstat nejen správních deliktů obce, ale také přestupků strážníka, čekatele nebo uchazeče o zaměstnání strážníka, a nestranný postup při odhalování a projednávání těchto protiprávních jednání.

V této variantě by nedošlo k rozšíření okruhu správních deliktů obcí, ale při současném zachování, by došlo ke zpřesnění stávajících skutkových podstat (nerespektování ustanovení o jednotných prvcích stejnokrojů a v označení vozidel a pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která není strážníkem), avšak za citelného zvýšení maximální možné výše pokuty, která by byla zvýšena ze stávajících 20.000,- Kč na 250.000,- Kč resp. 100.000,- Kč. Současně by se však zvýšila sankce i u právnických a podnikajících fyzických osob (z částky 20.000,- Kč by byla zvýšena na 50.000,- Kč)

Varianta 3

Varianta 3 představuje variantu výrazného posílení a zpřísnění dohledu nad obecními policiemi a strážníky spočívající ve výrazně rozsáhlejší a detailní úpravě nových skutkových podstat nejen správních deliktů obce, ale nově také samostatná úprava přestupků strážníka při plnění úkolů obecní policie a stanovení odpovídající věcné příslušnosti správních orgánů, která by zajistila zároveň subsidiární a nestranný postup při odhalování a projednávání těchto protiprávních jednání.

V této variantě by mohlo dojít k rozšíření okruhu správních deliktů obcí při současném zachování, popř. zpřesnění stávajících skutkových podstat (nerespektování ustanovení o jednotných prvcích stejnokrojů a v označení vozidel a pověření plněním úkolů obecní policie osobu, která není strážníkem) a jednak nově stanovení skutkových podstat přestupků, jichž se může dopustit výhradně strážník, a to např. při plnění povinností (§ 6 až 10 zákona o obecní policii), využívání oprávnění strážníka (§ 11 až 17c zákona o obecní policii) a při použití donucovacích prostředků, technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (tzv. botička), pout, služebního psa a služební zbraně (§ 18 až 23 zákona o obecní policii). Nové skutkové podstaty správních deliktů obce by taktéž mohly být důsledně provázány s (případně také upřesněnými, resp. jednoznačně formulovanými) hmotněprávními ustanoveními o právech a povinnostech obcí a jejich orgánů v oblasti obecní policie.

Z hlediska rozšíření skutkových podstat správních deliktů obce by bylo možné například uvažovat o porušení zákona vztahujících se k nezávažnějším zásahům do osobní sféry fyzických osob, především pak v ohledu na povinnosti obce vyplývající z oprávnění strážníků obecních policií používat donucovací prostředky a nosit a použít služební zbraň. V úvahu lze vzít též možný postih dalších porušení například evidenční či ohlašovací povinnosti obce, které pro ni vyplývají ze zákona o obecní policii.

Současně by bylo nevyhnutelné pro docílení odpovídajícího efektu této varianty zvýšit výrazně maximální výši sankcí ukládaných za správní delikt obce, tak aby zajišťovaly dostatečný preventivní účinek, a ze stejného důvodu též je vhodné zároveň zvýšit stávající výše pokut za přestupky podle dosavadního § 28 zákona o obecní policii. Přitom stanovování

maximální výše pokuty za správní delikt musí zohlednit potřebu citelnosti uložení této pokuty i ekonomicky nejsilnějším obcím (obecním policiím). Z toho důvodu by se měla maximální výše pokuty pohybovat na úrovni přibližně ročních nákladů strážníka. V případě pokut za přestupky strážníka se pak jako odpovídající sankce za nejzávažnější protiprávní jednání v rozporu se zákonem o obecní policii (je třeba si uvědomit, že se bude jednat o jednání hraničící co do závažnosti již s trestným činem) jeví pokuta přibližně ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního příjmu. Zároveň by mělo spáchání těchto přestupků být určitým způsobem zohledněno při posuzování spolehlivosti strážníka.

Věcná příslušnost k projednávání těchto protiprávních jednání by měla být rozdělena tak, že správní delikty obcí bude nadále projednávat (jako podle dosavadní úpravy) v prvním stupni Ministerstvo vnitra. To se jeví jako odpovídající řešení též s ohledem na význam obecní samosprávy v ústavním pořádku; o opravném prostředku bude v této variantě standardně rozhodovat ministr vnitra. Zároveň je zřejmě možné zachovat příslušnost obcí k projednávání přestupků podle § 27a zákona o obecní policii.

2. 3 Problematika veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii

Varianta nulová

Tato varianta představuje ponechání stávajícího právního stavu, tedy zachování dosavadních dvou typů veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii. První typ veřejnoprávní smlouvy (podle § 3a) umožňuje spolupráci obcí, které se nacházejí v témže vyšším územním samosprávném celku a z nichž pouze jedna má zřízenou obecní policii; strážníci této obecní policie na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy (k jejímu uzavření je zapotřebí souhlasu krajského úřadu) plní na území druhé obce (resp. obcí) ve smlouvě blíže specifikované úkoly obecní policie (na území smluvních obcí mohou být vymezeny konkrétní úkoly, které má obecní policie plnit, to se však vztahuje spíše na organizaci činnosti strážníků, nesníma to ze strážníků povinnosti uložené zákonem o obecní policii a dalšími právními předpisy; nelze tedy např. dohodnout, že obecní policie na území smluvní obce nebude určité přestupky řešit, či že je nebude oprávněna projednávat v blokovém řízení). Druhý typ veřejnoprávní smlouvy upravený v zákoně o obecní policii (§ 3b) umožňuje poskytnutí strážníků druhé obci (bez ohledu na její polohu v rámci České republiky a bez ohledu na skutečnost, zdali má zřízenou obecní policii) v případě vyhlášení určitého krizového stavu podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky nebo krizového zákona. Tento druhý typ veřejnoprávní smlouvy je určen pro operativní nasazení strážníků za účelem plnění úkolů obecní policie na území krizovým stavem postižené obce. Z toho důvodu je též stanoveno, že uzavření této veřejnoprávní smlouvy a informace o nasazení strážníků se oznamuje hejtmanovi kraje, na jehož území se nachází obec, jíž byli strážníci poskytnutí (důvodem je role, kterou sehrává krajská samospráva v rámci krizového řízení).

Varianta I

Tato varianta představuje rozšíření aplikovatelnosti existujících typů veřejnoprávních smluv na další možné situace. Jde především o případy, kdy se na území obce konají společenské, sportovní či jiné podobné akce, jichž se účastní velký počet osob, a které jsou tak v rovině možného narušení veřejného pořádku více či méně rizikové, které však nepředstavují ani důvod pro vyhlášení krizového stavu, a nejedná se ani o události a priori vysoce rizikové (akce extremistů, rizikové sportovní akce, či zakázaná shromáždění atp.), které by vyžadovaly zásadnější pohotovost či reakci Policie České republiky. Jde naopak o akce typu trhů, jarmarků či jiných lidových slavností, historických rekonstrukcí, nerizikových sportovních či sportovně-společenských akcí, liturgických slavností a poutí, vinobraní aj., v jejichž průběhu jsou typickými problémy konzumace alkoholu mladistvými, méně závažná narušení veřejného pořádku, přestupky proti majetku, kapesní krádeže atd.

Jako vhodné řešení se v této souvislosti nabízí rozšíření aplikovatelnosti veřejnoprávní smlouvy druhého typu (§ 3b) v současnosti určené výhradně pro případy krizových stavů. V zájmu možnosti efektivního uzavírání těchto veřejnoprávních smluv v případě společenských či jiných akcí, které nejsou plánovány dlouhodobě, se (též např. s ohledem na lhůty podle § 5 zákona o právu shromažďovacím) jeví jako účelné zachování stávající koncepce, že uzavření veřejnoprávní smlouvy a nasazení strážníků je pouze notifikováno hejtmanovi kraje. Z hlediska krizového řízení se takové řešení jeví jako vhodné též z hlediska úkolů, které plní složky integrovaného záchranného systému v případě konání akcí typu technoparty.

Varianta 2

V rámci této varianty bylo zvažováno doplnění zcela nového typu veřejnoprávní smlouvy k dvěma typům veřejnoprávní smlouvy upraveným již ve stávajícím znění zákona o obecní policii. Nový typ veřejnoprávní smlouvy by byl určen pro krátkodobé poskytnutí strážníků druhé obci za účelem řešení situací popsanych v případě varianty 1 a případně též za účelem plnění dalších úkolů. V rámci této varianty by byl stanoven zvláštní režim udělení souhlasu krajského úřadu ve velmi krátké lhůtě (nejvýše 3 až 5 dní) umožňující ještě efektivní nasazení strážníků v případě událostí a akcí, které by nebyly plánovány a oznamovány v delším časovém předstihu. Pokud by krajský úřad v této lhůtě o udělení souhlasu nerozhodl, byla by stanovena právní fikce, že souhlas byl udělen.

3. Vyhodnocení variant

3.1 Řešení z hlediska celkové anebo dílčí právní úpravy obecní policie

Varianta nulová

Vzhledem k závěrům Analýzy není možné tuto variantu akceptovat, neboť neodpovídá aktuálním trendům vývoje společnosti a problémům identifikovaným v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti.

Pouhou změnou aplikační praxe a uzpůsobením právního výkladu nelze odstranit problémy vyplývající z výslovného znění právních předpisů, neboť orgány veřejné moci nemohou postupovat v rozporu s právním řádem (viz čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Tím by mohlo dojít k neoprávněným zásahům orgánů veřejné moci do práv a svobod adresátů jimi vykonávaných úkolů. To by ve svém důsledku mohlo vést mimo jiné též ke znanému nárůstu soudních sporů, v nichž by se konkrétní osoby domáhaly ochrany soudu před neoprávněným zásahem orgánu veřejné moci, což by zbytečně zatížilo též justici. **Z uvedených důvodů se varianta nulová nejeví jako nejvhodnější.**

Varianta 1

Tato varianta plně koresponduje se závěry Analýzy, která uvádí (str. 34):

„Institut obecní policie lze po téměř 20 letech jeho existence a aplikace v praxi považovat již za dostatečně stabilizovaný jak z hlediska zakotvení v právním rámci působnosti obcí, tak v povědomí občanů. Do značné míry lze považovat za ujasněné a vymezené též rozčlenění kompetencí a úkolů mezi obecní policií a Policií ČR. Zároveň se obecní policie v současnosti jeví jako instituce stabilní jak z hlediska jejich počtu, tak personálního zázemí. Do budoucna je vhodné uvažovat v první řadě o rozšíření okruhu přestupků, které mohou obecní policie projednávat v blokovém řízení, posílit některé pravomoci strážníků na úseku bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a zajistit obecním policiím lepší přístup do některých ze zákona vedených evidencí. Další změny právní úpravy jsou možné, podle názoru Ministerstva vnitra by však nemělo jít o zásadní změny a odchýlení od stávající koncepce obecní policie.“

Je zřejmé, že těmto závěrům Analýzy odpovídá nejlépe zachování kontinuity dosavadního vývoje institutu obecní policie a pouze zacílené změny ustanovení způsobujících aplikační potíže. Tím by mělo být zefektivněno plnění úkolů obecní policie při zachování současné koncepce a bez potřeby zásadních zásahů do právního řádu. Tato varianta se taktéž jeví jako nejekonomičtější způsob jak dostat závěrům Analýzy a naplnit úkoly uložené příslušným usnesením vlády. **Z uvedených důvodů se varianta 1 jeví jako nejvhodnější.**

Varianta 2

Tato varianta by představovala nutnost radikální změna celého systému vnitřní bezpečnosti České republiky. Neodpovídala by tak závěrům Analýzy (viz výše) a současně by je výrazně přesahovala a předkladatel nepovažuje takovou změnu v současnosti za vhodnou, a to i vzhledem k teprve krátkému období účinnosti nového zákona o Policii České republiky a předpisů souvisejících, které zatím nedovoluje adekvátní vyhodnocení takto komplexních otázek. Přitom by bylo třeba vycházet též ze zásadního analyticko-strategického materiálu zpracovaného průřezově za všechny subjekty působící v dané oblasti (základní složky integrovaného záchranného systému, zpravodajské služby, ozbrojené síly a všechny úrovně samosprávy). Taková úprava by nepochybně představovala zásadní změnu právních předpisů upravujících působnost územních samosprávných celků, přičemž nelze vyloučit ani potřebu příslušných změn ústavního pořádku České republiky.

Náklady spojené s takovouto změnou by v současné době představovaly zásadní překážku v realizaci takového návrhu, a to jak na straně státu tak i územních samosprávných celků. Celkové náklady takového přechodu na nový systém, jakož i případné budoucí náklady jeho fungování však nebyly dosud nikdy vyhodnoceny, a nelze tedy za stávající situace ani přibližně odhadovat jejich reálnou výši. Přitom nelze přehlédnout, že doposud neexistuje žádná reálná konkrétní představa o podobě takového nového systému vnitřní bezpečnosti.

S ohledem na zkušenosti s přechodem Policie České republiky na nový systém práce (reforma policie) by přechod na nový systém vnitřní bezpečnosti vyžadoval časově těžko ohraničitelné přechodné období, kdy by nebylo možné vyloučit určité zhoršení kvality zajišťování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Náklady spojené s tímto potenciálním zhoršením bezpečnostní situace by mohly v důsledku i převážit náklady vynaložené na celkovou reformu zabezpečování vnitřní bezpečnosti. **Z uvedených důvodů se varianta 2 jeví jako nejnevhodnější.**

3. 2 Problematika správního trestání ve vztahu k obcím, které mají zřízenou obecní policii, a strážníkům obecní policie

Varianta nulová

Tato varianta konzervuje stávající stav a logicky tedy nelze identifikovat zlepšení současného stavu v případě přijetí tohoto řešení. Jako pozitiva této varianty je možné uvést patrně to, že systém správního trestání obcí, který je v zákoně o obecní policii obsažen relativně nově a jehož fungování se v současné době spíše ještě stabilizuje, bude zachován a praxi příslušných subjektů bude možno nadále sledovat a k úpravě dohledu nad činností obcí v oblasti obecní policie přistoupit později s dlouhodobější znalostí fungování stávajícího systému. **Proto se varianta 0 nejeví jako nejvhodnější.**

Varianta 1

Tato varianta byla původně předkladatelem rozpracovávána a následně konzultována. I přes nepochybné přínosy (tento prostředek dohledu jednoznačně umožňuje nejdetailnější kontrolu, ačkoli vždy pouze v případě dané obecní policie, u níž v konkrétním okamžiku kontrola probíhá, a za cenu poměrně značného zásahu do práva obce na samosprávu) a i přes nepochybné zlepšení stavu oproti variantě nulové bylo nakonec vyhodnoceno, že tato varianta přináší vícero nákladů, resp. problémů jak faktických, tak právních. Z hlediska faktických nákladů představuje tato varianta nejnákladnější řešení, neboť z důvodu nutnosti postupu v souladu s procesními předpisy upravujícími výkon kontroly, nezbytnosti (i déle trvající) přítomnosti osoby vykonávající kontrolu na místě a nevyhnutelně silnějšího prvku plošnosti (na úkor cílenosti), by tato varianta v jisté míře zatížila Ministerstvo vnitra, aniž by byly zaručeny bezprostřední efekty takových postupů. Z důvodu koncentrace této agendy a vzhledem k její náročnosti by se tato varianta zřejmě neobešla bez navýšení personálních

kapacit Ministerstva vnitra minimálně o tři pracovníky na referentské úrovni, což by s sebou v oblasti mzdových prostředků přinášelo navýšení nákladů státu o zhruba 2 mil. Kč ročně.

Z právního hlediska by patrně nastala též situace alespoň zpočátku nikoliv zcela přehledná, a to jak z hlediska jiných orgánů vykonávajících dozor a kontrolu obcí (včetně samotného Ministerstva vnitra), ale zároveň i z pozice orgánů, které by měly případné zjištěné nedostatky, pokud by se jednalo o správní delikty či přestupky, k jejichž projednávání by ale nebylo Ministerstvo vnitra věcně příslušné, dále řešit. Také nebylo ani zcela jasné, v jakém rozsahu by měla být úprava této kontroly stanovena s ohledem na šetření práva obce na samosprávu. Konečně byla například navrhovaná úprava systému výzev ke zjednání nápravy a následného ukládání pořádkových pokut prakticky na hraně sféry správního trestání, tedy oblasti represivní na rozdíl od exekuční, donucující povahy pokut pořádkových.

Proto se varianta 1 nejeví jako nejvhodnější.

Varianta 2

Tato varianta je z hlediska bezprostřednosti a intenzity dohledu mírnější variantou oproti variantě 1. Její výhoda spočívá ve zpřesnění stávající díkce přestupků a správních deliktů, které jsou již v zákoně č. 553/1991 Sb. o obecní policii formulovány, bez koncepčních změn rozsahu správního trestání v zákoně o obecní policii a extenzivního rozšíření okruhu skutkových podstat (jak je navrhováno ve variantě 3). Dochází pouze ke zpřesnění stávajících skutkových podstat a zavedení dvou nových jiných správních deliktů. Tato varianta akceptuje názor Svazu měst a obcí nezatěžovat obce, které zřídily obecní policii dalšími náklady. Je však na místě zvýšit sankci u právnických a podnikajících fyzických osob ze stávajících 20.000,- Kč na 50.000,- Kč a u obcí z 20.000,- Kč na 250.000,- Kč resp. 100.000,- Kč podle spáchaného deliktu. Varianta 2 je přijatelným kompromisem, kdy bez zavádění nových skutkových podstat přestupků a správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob při jejich současném zpřesnění spolu se zvýšením maximální možné ukládané sankce působí dostatečně preventivně na všechny adresáty normy, **a proto jeví se jako nejvhodnější.**

Varianta 3

Tato varianta je z hlediska bezprostřednosti a intenzity dohledu mírnější variantou oproti variantě 1, zároveň by však zřejmě přinesla výraznější efekt odrazující od páčání většího počtu vymezených protiprávních jednání, a to prostřednictvím jasně deklarovaných a dostatečně přísných sankcí, které by bylo třeba adekvátně nastavit. Současně postihuje nejen obec za správní delikt, ale narovnává částečně, avšak při respektu k právu obce na samosprávu, postavení strážníka a příslušníka jiných bezpečnostních sborů nebo ozbrojených sil, které mají k dispozici vedle centralizovaných, nezávislých a významnými pravomocemi vybavených dohledových orgánů též významnou úpravu disciplinárních (kážeňských) deliktů a příslušného řízení.

Tato varianta by zřejmě mohla představovat kompromis z hlediska nákladů, které by vznikaly vzhledem ke stanovení prvostupňové věcné příslušnosti jednak Ministerstvu vnitra (v případě správních deliktů obce), jednak místně příslušným správním úřadům níže

v hierarchii státní správy (ve věcech přestupků strážníka) a jednak obcím vzhledem k zachování příslušnosti obce rozhodovat v prvním stupni přestupky podle § 28 (§ 27a ve znění předloženého návrhu) zákona o obecní policii. Rozšířením přestupků strážníků a správních deliktů, zejména obcí, které jsou zřizovatelem obecní policie, by spíše mohlo vést k tomu, že obecní policie bude méně aktivní, aby se strážníci (nebo obec) nedopustili protiprávního jednání, čímž bude paradoxně snižován efekt působení obecní policie. **Proto se varianta 3 nejví jako nejvhodnější.**

Závěr

Z hlediska právního řešení zasahuje varianta 2 do práva jednotlivých obcí na samosprávu zřejmě méně než varianta 1 nebo 3, a ve srovnání s variantou 0 více, neboť umožňuje obci postihnout výrazně citelnější sankcí. Jeví se však nejpříhodnější.

3. 3 Problematika veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii

Varianta nulová

V současnosti existující dva typy veřejnoprávních smluv upravených v zákoně o obecní policii se jeví z hlediska účelů, ke kterým byly určeny, jako plně funkční, což bylo konstatováno též v Analýze. V roce 2010 existovalo v České republice 371 veřejnoprávních smluv prvního typu (§ 3a) a průběžně bylo uzavřeno též 25 veřejnoprávních smluv druhého typu (§ 3b). V případě veřejnoprávních smluv podle § 3a zákona o obecní policii bylo efektem uvedeného počtu veřejnoprávních smluv prakticky zdvojnásobení počtu obyvatel České republiky, v jejichž obci obecní policie plnily své úkoly nejen v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku (blíže viz vyhodnocení statistických dat o činnosti obecních policií, dostupné na internetové adrese <http://www.mvcr.cz/soubor/statisticke-udaje-o-cinnosti-obecnich-policii-za-rok-2010-pdf.aspx>).

Zároveň však se v poslední době výrazněji projevuje, ať již v souvislosti s vývojem kapitálových a personálních kapacit Policie České republiky, či se zkušenostmi s událostmi v některých např. severočeských obcích, potřeba umožnit obcím též další formy spolupráce v oblasti zajišťování veřejného pořádku, které stávající úzce konstruované typy veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii již neumožňují. Jako žádoucí se tedy jeví podstatu existujícího systému neměnit, spíše jen doplnit a rozšířit možnost použití existujících typů veřejnoprávních smluv. Zachována by však měla být bez věcných či koncepčních změn veřejnoprávní smlouva prvního typu (§ 3a), která se plně osvědčuje.

Varianta 1

Tato varianta představuje kompromisní variantu a v souladu s variantou nulovou nemění koncepci veřejnoprávní smlouvy prvního typu (§ 3a). Zároveň nerozšiřuje škálu typů veřejnoprávních smluv, naopak využívá již existující a osvědčené mechanismy a pouze

rozšiřuje okruh případů, ve kterých lze veřejnoprávní smlouvu druhého typu (§ 3b a 3c) uzavřít. Lze uvést, že na rozdíl od roku 2010 nebyla v roce 2011 uzavřena veřejnoprávní smlouva podle § 3b a 3c zákona o obecní policii ani v jednom případě. Vzhledem k tomu, že tento typ veřejnoprávní smlouvy byl tedy doposud zjevně aplikován skutečně jen v případech krizových stavů a nebyl zneužíván, lze očekávat, že též v případě rozšíření okruhu případů použitelnosti tohoto typu veřejnoprávní smlouvy na případy různých společenských a sportovních podniků bude obcemi respektován účel tohoto institutu a nebude jeho prostřednictvím docházet kupř. k obcházení situací předvídaných v § 3a zákona o obecní policii.

Z hlediska agendy dalších orgánů veřejné moci, nepředstavuje navrhované řešení prakticky žádné významnější zatížení, neboť jednak budou obce o uzavření těchto veřejnoprávních smluv tak jako v současnosti pouze informovat hejtmana příslušného kraje, a jednak se bude i nadále jednat o veřejnoprávní smlouvu, již lze uzavřít pouze za přesně stanovených podmínek a pouze k řešení mimořádné situace.

Tato úprava zároveň umožní zpřehlednit stávající úpravu veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii jednoznačným rozčleněním existující úpravy na veřejnoprávní smlouvy určené pro dlouhodobou spolupráci obcí a veřejnoprávní smlouvy zaměřené na operativní poskytnutí krátkodobé pomoci v případě potřeby řešení nestandardních situací. **Tato varianta je pro naplnění smyslu Analýzy nejvhodnější.**

Varianta 2

Varianta 2, která předpokládá zavedení zcela nového typu veřejnoprávní smlouvy do zákona o obecní policii (a beze změny ponechání stávajících dvou typů) představuje maximalistickou variantu, a to jak z hlediska hmotněprávního (veřejnoprávní smlouva je mimořádným institutem, srov. § 160 odst. 6 správního řádu), tak z hlediska nároků na státní správu (rozhodování krajského úřadu v nanejvýš krátké lhůtě).

4. Návrh řešení

Z hlediska celkové právní úpravy oblasti obecní policie se v souladu se závěry Analýzy navrhuje podle varianty 1 formou dílčí novelizace doplnit a změnit zákon o obecní policii, zákon o Policii České republiky, zákon o obcích, zákon o hlavním městě Praze a zákon o přestupcích. Konkrétní rozvedení koncepčních úvah obsažených v Analýze jsou včetně případných uvažovaných alternativních řešení obsaženy ve zvláštní části této důvodové zprávy u jednotlivých dílčích změn.

V případě úpravy sledující zefektivnění a zracionalizování právní úpravy dohledu nad obecními policiemi předkladatel důkladně zvažoval a důsledně konzultoval všechny uvedené varianty. S ohledem na značnou nejednotnost věcně-odborných, ale i právních a ústavně-právních názorů v dané oblasti, jakož i novost a rozsah dopadu uvedené úpravy, se v současnosti navrhuje využití varianty 2, kdy se konkrétně navrhuje formulačně zpřesnit stávající úpravu správního trestání v zákoně o obecní policii (návazně bude upravena též vyhláška č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii) a současně také výrazněji zvýšit maximální částky, které lze v podobě pokut za příslušné správní delikty uložit.

V případě právní úpravy veřejnoprávních smluv v zákoně o obecní policii se doporučuje s ohledem na potřebu řešit reálně existující problémy, ale při respektování charakteru veřejnoprávních smluv coby mimořádného nástroje a potřeby nezatěžovat dále bezdůvodně obce ani další orgány veřejné moci, přijmout variantu 1.

5. Implementace a vynucování navržených řešení

Z dříve uvedených změn obsažených v předkládaném návrhu bude bezprostředně třeba implementovat navržená ustanovení týkající se délky platnosti osvědčení strážníka a upravených podmínek bezúhonnosti a spolehlivosti. Za tím účelem bude stanoven formou přechodných ustanovení postup při implementaci navrhovaného nového právního režimu. Obdobně bude stanoven způsob přechodu na novou právní úpravu uzavírání a platnosti koordinačních dohod. Pro první zřízení bezpečnostní komise v hlavním městě Praze, kde bude tento orgán zřizován obligatorně, bude stanovena přiměřená lhůta.

Povinnosti stanovené navrhovanou právní úpravou budou v případě jejich nerespektování vynucovány jednak projednávání správních deliktů obce a jednak prostřednictvím běžné dozorové a kontrolní pravomoci podle zákona o obcích, popřípadě v rámci rozhodování o opravných prostředcích a přezkumného řízení podle správního řádu.

Nikoli bez významu bude při implementaci navržených řešení také fakt, že obcím bude k dispozici širší okruh informací v rámci činností vyplývajících ze zákona o obecní policii, než tomu bylo doposud; jde např. o možnost obce vyžádat si pro účely posouzení bezúhonnosti uchazeče o zaměstnání strážníka opis evidence Rejstříku trestů, resp. v případě posuzování spolehlivosti opis z nově zřizované evidence přestupků nebo vyjádření Policie České republiky, případně pak také změny v návaznosti na spuštění systému základních registrů.

6. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti navrhovaných regulací a jejich realizace v praxi bude prováděn průběžně v rámci vlastní činnosti Ministerstva vnitra (provádění zkoušek odborné způsobilosti strážníků a vydávání a odnímání osvědčení, v rámci metodické činnosti a nově též ve zvýšené míře v rámci projednávání správních deliktů obcí). Zároveň bude v návaznosti na každoroční reportování statistických údajů o činnosti obecních policií Ministerstvu vnitra pravidelně sledováno, jak se navrhované změny promítnou do sledovaných ukazatelů (v tomto ohledu dojde ještě též k upřesnění struktury nahlašovaných ukazatelů, a to v rámci novelizace vyhlášky č. 418/2008 Sb., k provedení zákona o obecní policii, která bude následovat projednání předkládaného návrhu).

Zvláště bude třeba vyhodnotit funkčnost nového systému uzavírání a používání koordinačních dohod v rámci spolupráce obcí s Policií České republiky, a to s ohledem na navrhované omezení doby platnosti uzavřené koordinační dohody na dobu určitou a na navrhované znění přechodných ustanovení ke změně zákona o Policii České republiky, kdy nové koordinační dohody budou uzavírány po volbách do zastupitelstev obcí následujících po nabytí účinnosti předkládaného návrhu.

Zapotřebí bude také vyhodnotit dopad prodloužení doby platnosti osvědčení z 3 na 5 let na úroveň odborné způsobilosti strážníků. Vzhledem ke zmiňované působnosti Ministerstva vnitra při zajišťování zkoušek odborné způsobilosti strážníků budou dopady v této oblasti sledovány průběžně, především pak ale až po uplynutí doby platnosti osvědčení, která budou vydána po nabytí účinnosti tohoto zákona, neboť s ohledem na navrhovaná přechodná ustanovení budou poprvé osvědčení s pětiletou délkou platnosti vydávána až po nabytí účinnosti předkládaného návrhu zákona.

V případě nově navrhovaného rozšíření možnosti uzavírat veřejnoprávní smlouvy za účelem poskytnutí strážníků pro plnění úkolů obecní policie v průběhu společenských, sportovních, kulturních a jiných podobných akcí na území druhé obce bude jejich dopad vyhodnocován především v rámci každoročního sběru statistických údajů o činnosti obecní policie, v rámci kterého je právě uzavírání veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii mimo jiné sledováno.

7. Zhodnocení finančních dopadů navrhovaných změn na veřejný i soukromý sektor

Navržené úpravy nepředstavují z pohledu veřejných rozpočtů žádné navýšení oproti současnému stavu, neboť obcím ani státu se nově neukládají další povinnosti oproti současnému stavu. Pokud dochází ke stanovení určitých povinností nově, jedná se o změnu stávajících úkolů veřejné správy, nikoli o jejich kvantitativní rozšíření.

Nemění se forma ověřování odborné způsobilosti strážníků a příprava na složení předepsané zkoušky před zkušební komisí Ministerstva vnitra. Prodloužení doby platnosti osvědčení odborné způsobilosti strážníka na 5 let bude sice znamenat vyšší náročnost (i včetně nákladů) na odbornou přípravu těchto osob, nicméně toto zvýšení bude kompenzováno uvedeným prodloužením doby platnosti osvědčení, a tedy výrazným snížením četnosti zkoušek odborné způsobilosti. Požadavek na akreditaci školícího zařízení, počítá též s možností, že obec si takové zařízení sama zřídí, čímž reálně může dojít k úspoře nákladů spojených s vysláním čekatele, resp. strážníka do soukromého školícího zařízení mimo území obce.

Na straně Ministerstva vnitra dojde s ohledem na snížení frekvence zkoušek odborné způsobilosti k úspoře nákladů spojených s organizací a konáním zkoušek (odměny externích zkušebních komisařů).

Na straně obcí nedojde ani ke zvýšení nákladů spojených s ověřením bezúhonnosti strážníka prostřednictvím opisu z evidence Rejstříku trestů, neboť pro potřeby orgánů veřejné moci je vydáván tento výstup z evidence Rejstříku trestů bezplatně.

V důsledku navrhovaných změn by též mělo dojít ke zvýšení efektivity spolupráce mezi obcemi navzájem a mezi obcemi a Policií České republiky. Tyto přínosy nejsou jednoduše kvantifikovatelné, avšak v delším časovém období by se měly pozitivně projevit v pocitu bezpečí a celkové životní úrovni občanů obcí.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádný přímý ekonomický dopad na podnikatelskou a občanskou sféru, neboť v této oblasti se nezakládají žádná nová práva a povinnosti (s výjimkou případů protiprávního jednání, kdy podnikatel neumožní vstup do zákonem stanovených prostor). Navrhované změny (např. nová podoba vstupu obecní policie do příslušných informačních systémů veřejné správy, technická úprava vybraných oprávnění strážníků atd.) naopak ve smyslu filozofie community policing zefektivní dostupnost výkonu veřejné moci formou služby, zkrátí časový úsek a sníží náklady adresátů těchto služeb, a to dokonce včetně osob, které se dopustily protiprávního jednání. Též podnikatelské a občanské prostředí bude tedy pozitivně ovlivněno zvýšením úrovně veřejného pořádku a bezpečnosti v obcích.

8. Konzultace a zdroje dat

Ministerstvo vnitra vycházelo z poznatků z vlastní činnosti při provádění zkoušek odborné způsobilosti strážníků, vydávání a odnímání osvědčení, projednávání správních deliktů obce podle dosavadního znění § 27a zákona o obecní policii a při poskytování odborných stanovisek na úseku právní úpravy obecní policie. Dále ve významné míře vycházelo Ministerstvo vnitra ze statistických údajů, které mu na základě § 2 písm. i) zákona o obecní policii poskytují po skončení kalendářního roku jednotlivé obecní policie. Významným zdrojem dat spíše kvalitativního charakteru využitým při zpracovávání Analýzy bylo rozsáhlé dotazníkové šetření uskutečněné korespondenční formou mezi všemi obcemi, které zřídily obecní policii, přičemž Ministerstvo vnitra obdrželo odpovědi od téměř 200 obcí (otázky použité v dotazníku a vyhodnocení odpovědí jsou uvedeny v odkazované Analýze). Dotazník s obdobnými otázkami byl pro Ministerstvo vnitra zpracován také Policejním prezidiem České republiky.

Uváděné statistické údaje (v členění po jednotlivých krajích) včetně komentovaného zpracování některých statistických ukazatelů a citovaná Analýza jsou veřejně dostupné na internetové stránce <http://www.mvcr.cz/clanek/obecni-policie-652273.aspx>.

Další konzultace byly průběžně vedeny se zástupci specializovaných školicích zařízení, jednotlivých obecních policií, Kolegiem ředitelů městských policií statutárních měst a hlavního města Prahy a Svazem měst a obcí České republiky.

9. Kontakt na zpracovatele

Mgr. Ing. Jan Bartošek

Ministerstvo vnitra

Odbor bezpečnostní politiky

tel. 974 833 313

e-mail: jan.bartosek@mvcr.cz

B/ Další požadavky na obecnou část důvodové zprávy

I. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Z právních předpisů tvořících ústavní pořádek České republiky se na oblast, která má být upravena navrhovanou právní úpravou, vztahuje ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, (čl. 2 odst. 3 a Hlava sedmá) a usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky (čl. 2 odst. 2, čl. 4, čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 12 a čl. 39).

Základní požadavek čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny je naplněn zpracováním navrhovaných změn do podoby zákona, který je předkládán v souladu s Ústavou a dalšími právními a organizačními předpisy upravujícími tvorbu a přijímání legislativních aktů síly zákona, a navrhovaným založením působnosti příslušných správních orgánů a orgánů obcí. Ustanovení Hlavy sedmé Ústavy jsou zohledněna v celém návrhu zvláště s ohledem na ochranu práva na samosprávu obcí; pokud je například stanovována kompetence Ministerstva vnitra či krajských úřadů ve vztahu k činnosti obecní policie děje se tak striktně v souladu s čl. 101 odst. 4 Ústavy. Stejně tak byly ústavní maximy respektovány v případech stanovování působnosti zastupitelstev obcí a hlavního města Prahy, které je provedeno s ohledem na čl. 104 odst. 1 Ústavy, a v případě vymezení pravomoci obecních policí řešit určité přestupky v blokovém řízení, čehož se vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o výkon státní správy (přenesená působnost), dotýká požadavek čl. 105 Ústavy.

Čl. 7 odst. 1 Listiny je zohledněn v navrhované úpravě podmínek použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla coby donucovacího prostředku za účelem splnění povinnosti strážníka vyplývající z jiného právního předpisu nebo oprávnění zakázat vstup na určitá místa. Zároveň je v tomto ohledu šetřeno též čl. 10 odst. 1 Listiny.

Ochrana obydlí podle čl. 12 Listiny je výslovně zakomponována do navrhované úpravy vstupu do živnostenských provozoven a jiných prostor.

Přísnější a přesnější úprava správních deliktů, přesnější úprava přestupků a vymezení podmínek bezúhonnosti a spolehlivosti (jakož i úprava převedení strážníka na jinou práci) důsledně respektuje zásadu *nullum crimen sine lege* vyjádřenou v čl. 39 Listiny. Stejný princip byl zároveň zohledněn v nové přehlednější úpravě podmínek bezúhonnosti strážníka.

Předkládaný návrh zákona je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

II. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S PRÁVEM EVROPSKÉ UNIE

Z pohledu působnosti a pravomoci územních samosprávných celků a jejich orgánů se akty práva Evropské unie na danou oblast nevztahují.

III. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA

Předkládaný návrh zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

IV. PŘEDPOKLÁDANÝ HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ DOSAH NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA STÁTNÍ ROZPOČET, OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY, NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Jak již bylo uvedeno výše v části 7. Zhodnocení finančních dopadů navrhovaných změn na veřejný i soukromý sektor Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace, návrh nemá dopady na veřejné rozpočty mimo dopady dříve identifikovaných nákladů, které budou v konečném výsledku do facto neutrální (zvýšený dohled a projednávání správních deliktů a přestupků bude přinejmenším vyvážen značným odbřemeněním orgánů veřejné moci v důsledku prodloužení doby platnosti osvědčení odborné způsobilosti strážníka na 5 let, jakož i zvýšením efektivnosti spolupráce mezi obcemi navzájem a mezi obcemi a Policií České republiky).

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní dopad též na podnikatelské prostředí v podobě zvýšení úrovně veřejného pořádku a bezpečnosti v obcích.

V. DOPADY NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Navrhovaná právní úprava nemá s přihlédnutím ke svému předmětu negativní dopady na životní prostředí. Efektivní výkon činnosti obecních policí včetně situační prevence a odhalování přestupků a zakročování či činění jiných opatření včetně oznamování kromě přestupků též jiných správních deliktů a trestných činů naopak má potenciál v nezanedbatelné míře přispět k důsledné a účinné ochraně životního prostředí. Důvodem je, že nemalou část protiprávních jednání, se kterými se strážníci obecních policí nejčastěji setkávají, tvoří právě případy znečišťování veřejných prostranství včetně veřejné zeleně a přestupky či správní delikty na úseku odpadů, při ochraně lesa, vod, ovzduší atp. Zefektivnění, zpřehlednění a posílení právní úpravy působení obecních policí, jakož i navrhované instituty upevnění spolupráce místních samospráv s Policií České republiky jednoznačně přispějí k ochraně životního prostředí na úrovni preventivní i represivní.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na sociální sféru a nemá negativní dopad na rovnost postavení mužů a žen.

Zvláštní část

K části první

Změna zákona o obecní policii

K čl. I

K novelizačnímu bodu 1 (k § 1 odst. 3)

Je měněno ustanovení upravující výčet subjektů, se kterými obecní policie spolupracuje. Tato změna má za cíl jednak jednoznačnější a jednak obecnější zakotvení spolupráce obecních policií s dalšími subjekty. Oproti dosavadnímu znění by tak neměly již vznikat pochybnosti, zda obecní policie spolupracuje též s dalšími bezpečnostními sbory mimo Policii České republiky či s ozbrojenými silami. Je možné uvést, že v současné době s těmito subjekty již obecní policie běžně spolupracují a navrhovaná změna tak představuje spíše formulační upřesnění nerozšiřující stávající okruh subjektů, se kterými obecní policie v oblasti plnění svých úkolů spolupracují. Dosavadní znění ustanovení § 1 odst. 3 je zároveň třeba chápat jako demonstrativní výčet, jehož navrhovaným doplněním nedochází k rozšíření uzavřeného výčtu subjektů, s nimiž jsou obecní policie oprávněny spolupracovat, nýbrž pouze k upřesnění, které by mělo zcela vyloučit případné výkladové pochybnosti o tom, s kým mohou obecní policie při plnění svých úkolů spolupracovat.

Pojem orgán veřejné moci pak zahrnuje například veškeré státní orgány, včetně např. bezpečnostních sborů a soudů, územní samosprávné celky a jejich orgány a případně též další orgány vykonávající veřejnou správu.

K novelizačnímu bodu 2 [k § 2 písm. f)]

Vedle preventivní činnosti obecní policie zaměřené proti kriminálním jevům je nově výslovně uvedeno, že obecní policie se zaměřuje taktéž na jiné sociálně patologické jevy. Pod těmito jevy je zapotřebí rozumět ty typy kriminogenních jevů, které mohou potenciálně závažným způsobem ohrozit veřejný pořádek v obci. Jde například o problematiku bezdomovectví, prostituce či patologického hazardního hráčství. Obecní policie má v těchto oblastech založena oprávnění též jinými právními předpisy (např. tzv. tabákový zákon, zákon o loteriích, a velmi často též v obecně závazných vyhláškách obcí) a zakotvení možnosti preventivně v těchto oblastech působit (prakticky může jít o širokou škálu aktivit prováděných strážníky doplňkově při kontrolní či hlídkové činnosti) se jeví jako vhodné. Zároveň tato změna představuje terminologické sladění zákona o obecní policii s ustanovením § 17 písm. a) bod 1 zákona o Policii České republiky.

K novelizačnímu bodu 3 až 5 a 9 (k § 3 a § 4 odst. 2)

Dosavadní znění zákona o obecní policii obsahovalo pouze úpravu pověření určeného strážníka, ale nijak neupravovalo způsob zbavení určeného strážníka tohoto pověření. Nový odstavec by měl tuto situaci vyřešit, a to tak, že analogicky případu určení určeného strážníka bude toto určení oprávněno zrušit zastupitelstvo obce na návrh osoby, která obecní policii řídí.

Doposud také nebylo zcela jednoznačné, v jakém rozsahu, resp. k výkonu jakých úkolů při řízení obecní policie mělo být pověření uděleno. Nově se proto navrhuje, aby zastupitelstvo obce stanovilo rozsah oprávnění a povinností určeného strážníka při plnění těchto úkolů při řízení obecní policie.

Vedle osob, které mohou obecní policii řídit, může být plněním některých úkolů při řízení obecní policie pověřen i určený strážník. Smyslem navrhovaného ustanovení je jednoznačně upravit postavení této osoby, a to i s ohledem na instituty jmenování, resp. odvolání upravené zákoníkem práce. Stanovuje se, že určený strážník se považuje za vedoucího zaměstnance rovněž ve smyslu zákoníku práce. Odvolání určeného strážníka nebo vzdání se této funkce nemá za následek skončení pracovního poměru strážníka a musí být dodržen předepsaný postup, kdy stejně jako v případě jeho jmenování musí být k odvolání strážníka vysloven zastupitelstvem obce souhlas ve formě usnesení, jinak je odvolání určeného strážníka neplatné.

Nově se stanoví oprávnění zastupitelstva obce vymežit rozsah úkolů, nově včetně případné personální pravomoci, které bude určený strážník plnit. Navrhovatel vychází z faktu, že zastupitelstvo obce je orgánem obce, který v samostatné působnosti zřizuje obecní policii, a tudíž by i tento orgán měl stanovit rozsah kompetence určeného strážníka.

Je zachována stávající povinnost určeného strážníka předložit negativní lustrační osvědčení, dochází pouze k legislativně technické úpravě stávající dikce zákona o obecní policii.

Plněním některých úkolů při řízení obecní policie se rozumí nejen organizace činnosti strážníků ve stanoveném rozsahu a případné vystupování v pracovněprávních vztazích, ale též v rámci plnění dalších úkolů stanovených jinými orgány obce. Jde především o zajišťování běžného provozu obecní policie (včetně nákupu spotřebního materiálu apod.).

K novelizačním bodům 6 až 8 (k § 3a až 3c)

Jsou upravena ustanovení upravující veřejnoprávní smlouvy, na jejichž základě jsou obecní policie oprávněny působit též na území jiných obcí. Doposud byly v zákoně o obecní policii obsaženy dva typy veřejnoprávních smluv. Na jedné straně jde o veřejnoprávní smlouvu podle § 3a, která je určena pro spolupráci obcí, z nichž jedna má zřízení obecní policie a další obec nebo obce v témže vyšším územně samosprávném celku, které samy obecní policii nezřídily, mají zájem o poskytnutí strážníků pro plnění určitých pravidelných úkolů obecní policie na svém území. Tato veřejnoprávní smlouva je určena pro dlouhodobější spolupráci takovýchto obcí. Tento typ veřejnoprávní smlouvy je v zásadě bez výraznějších změn zachován též v předkládaném návrhu. Druhým stávajícím typem veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii jsou veřejnoprávní smlouvy podle § 3b, jejichž účelem je operativní poskytnutí strážníků obci, na jejímž území je vyhlášen určitý krizový stav (stav

nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu); tato veřejnoprávní smlouva může být uzavřena též mezi obcemi, z nichž obě mají zřízenu obecní policii, a není omezena na obce nacházející se v jednom kraji. V případě tohoto typu veřejnoprávní smlouvy se navrhuje rozšíření jeho použitelnosti, a to tak, aby si obce (i v případě, že mají obě zřízenu obecní policii) mohly poskytnout strážníky k řešení významných podniků sportovního, kulturního nebo podobného charakteru (významné koncerty a festivaly, historické rekonstrukce, význačná sportovní utkání a závody, dožínky, poutě atp.). Podmínkou však je, že lze na takovéto události předpokládat účast většího počtu osob, přičemž kritérium „většího počtu“ bude třeba posuzovat v každém konkrétním případě s přihlédnutím k místním podmínkám a k charakteru akce. Poskytnutí strážníků podle navrhované úpravy bude moci být skutečně pouze na dobu akce, resp. na dobu nezbytně nutnou k zajištění jejího pokojného průběhu, a tudíž jako doposud v případě krizových stavů nelze tímto typem veřejnoprávní smlouvy nahrazovat veřejnoprávní smlouvu podle § 3a. Obecní policie v těchto případech nebude nahrazovat pořadatelskou službu, ale bude s ohledem na charakter akce ve zvýšené míře zajišťovat plnění úkolů obecní policie podle zákona o obecní policii. Obecní policie v oblasti práva shromažďovacího však bude i nadále plnit pouze podpůrnou roli pro Policii České republiky a pro příslušný úřad územního samosprávného celku; navrhovaná úprava se této oblasti nedotýká.

V žádném případě tedy nemá jít o nahrazování působnosti Policie České republiky ze strany obecních policií, naopak o možnost efektivnějšího využití kapacit obcí, které zřídily obecní policii.

Navrhovaná právní úprava je rozčleněna tak, že § 3a obsahuje ustanovení dotýkající se výhradně prvního typu veřejnoprávní smlouvy (jinak je zachována též koncepce schvalování této veřejnoprávní smlouvy krajským úřadem v přenesené působnosti) a § 3b upravuje specifika veřejnoprávní smlouvy druhého a třetího typu. V § 3c jsou obsažena ustanovení společná pro všechny typy veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii. Ve společném ustanovení je shodně pro všechny typy veřejnoprávních smluv podle zákona o obecní policii upraveno, kdo řídí činnost poskytnutých strážníků, náležitosti veřejnoprávní smlouvy, jakým způsobem poskytnutí strážníci prokazují své oprávnění vykonávat povinnosti a oprávnění strážníka na území dané obce, náležitosti písemného zmocnění (které bude napříště v případě obou smluv vydávat strážníkovi starosta obce, které byli strážníci poskytnuti), konec platnosti vydaného písemného zmocnění a úprava způsobu vypořádání v případě vzniku odpovědnosti za škodu vzniklé při činnosti strážníků na území jiné obce.

K novelizačnímu bodu 10 (k § 4 odst. 3)

Stanovuje se, že strážník může být zaměstnancem obce v pracovním poměru jakožto strážník pouze k jediné obci. Toto ustanovení reaguje na některé případy, kdy strážník vykonával jako strážník práci pro několik obcí současně. Tímto způsobem nemohla být snižována kredibilita obecní policie a zároveň byl tímto způsobem de facto obcházen zákon, neboť pokud by měl jediný strážník zajistit činnosti na území vícero obcí, bylo by možné toho dosáhnout uzavřením veřejnoprávní smlouvy podle § 3a za dodržení podmínek tam uvedených. Zároveň se však nevylučuje, aby strážník konal pro jinou obec práci odlišnou

od zaměstnání strážníka. Povolání strážníka je velmi náročné po fyzické i psychické stránce a podle názoru předkladatele si tedy lze těžko představit, že by byl strážník schopen bezproblémově vykonávat toto povolání u vícero zaměstnavatelů, nehledě na nutnost splnění podmínek pro výkon tohoto povolání (zejm. zákoník práce). Rovněž je také třeba upozornit na skutečnost, že zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku nelze časově omezovat na stanovenou osmihodinovou pracovní dobu.

K novelizačnímu bodu 11 (k § 4a)

Zcela nově je upraveno ustanovení o bezúhonnosti. Navrhovaná formulace ustanovení § 4a vychází z obdobné úpravy v zákoně o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (§ 14) a přehledným způsobem reflektuje též existenci široké škály alternativních skončení trestního řízení a režimu moderních forem trestních sankcí. V ohledu na prokazování bezúhonnosti je měněn dosavadní postup, kdy uchazeč o zaměstnání strážníka prokazoval svou bezúhonnost výpisem z trestního rejstříku a v případech rozhodnutí v trestních věcech, která nejsou ve výpisu obsažena, pak čestným prohlášením.

Stejně jako v případech příslušníků bezpečnostních sborů, ale zejména též dalších osob, které se podílejí na výkonu veřejné moci (např. myslivecká stráž, zprostředkovatel zaměstnání pro cizince podle zákona o zaměstnanosti, žadatel o vydání zbrojního průkazu podle zákona o zbraních apod.) byl zvolen nový model prokazování bezúhonnosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka, a to formou opisu z evidence Rejstříku trestů, který si bude obec jako zaměstnavatel vyžadovat elektronicky. Zároveň je výslovně stanoveno, že se při posuzování bezúhonnosti nepřihlíží k zahlazení odsouzení nebo k rozhodnutí prezidenta republiky majícímu za následek, že se na občana hledí, jako by odsouzen nebyl; je tedy vždy zapotřebí přihlížet pouze k době, která uběhla od právní moci rozhodnutí, kterým bylo řízení v trestní věci skončeno. Na základě této změny bude obec schopna objektivně posoudit bezúhonnost výše uvedených osob, čímž dojde k dalšímu zkvalitnění personálního obsazení obecních policí.

Touto změnou dojde mimo jiné také k odstranění zbytečné zátěže dopadající doposud na uchazeče o zaměstnání strážníka.

Nově je také stanoveno, že uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel a strážník oznamují obci též ukončení trestního stíhání. Tato skutečnost má mimo jiné v případě strážníka vliv na případné převedení na jinou práci, resp. převedení zpět na původní místo a je tedy v zájmu daného strážníka takovou skutečnost zaměstnavateli oznámit.

K novelizačním bodům 13 a 14 [(k § 4b odst. 1 písm. g) a h)]

Dochází k legislativně technické úpravě, kdy se dosavadní text ustanovení vycházející z již neplatného znění § 42 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích (zrušeného zákonem č. 484/2008 Sb. účinností od 1. 2. 2010). V současné době již přestupky na úseku zbraní a střeliva upravuje výhradně zákon o zbraních, na nějž se nyní odkazuje v samostatném písmenu v § 4b odst. 1.

V dané souvislosti je nutno připomenout, že stěžejním limitem pro ztrátu spolehlivosti, v případě spáchání přestupku uvedeného v zákoně o obecní policii, je skutečnost, že takové jednání bylo spácháno v rozporu s posláním strážníka.

K novelizačním bodům 15 až 18 (k § 4b)

Mezi důvody, které přímo zakládají ztrátu spolehlivosti podle zákona o obecní policii, se doplňuje důvod spočívající ve tom, že vše nasvědčuje tom, že daná osoba se podílí na potlačování práv a svobod třetích osob. Pod tento důvod je v první řadě třeba subsumovat jednání spočívající v pravidelné a úmyslné účasti na tzv. extremistických akcích a aktivním zapojení do činnosti uskupení, která práva třetích osob a skupin obyvatelstva potlačují, takové jednání jiných organizují, navádějí k němu atp., případně je programově propagují s cílem takové jednání vyvolat. V současnosti je známo několik spíše výjimečných případů, kdy osoba zaměstnaná jako strážník se účastní činnosti a akcí organizovaných krajně pravicovými organizacemi, takové osoby však neposkytují morální, charakterové ani občanské záruky plnění úkolů obecní policie v souladu s účelem tohoto institutu a v souladu s podstatou demokratického právního státu. Tuto skutkovou podstatu je však zapotřebí vykládat relativně restriktivně v ohledu na závažnost takového jednání. Navrhované ustanovení vychází z obdobné úpravy v zákoně č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 4b odst. 4 nově umožňuje obci v souvislosti se zřízením evidence přestupků v rámci novely zákona o Rejstříku trestů a dalších zákonů ověřit v případě pochybnosti o spolehlivosti uchazeče o zaměstnání strážníka údaje jím uvedené v čestném prohlášení (samozřejmě v rozsahu údajů vedených v evidenci přestupků). Zároveň ale je ponechána povinnost uchazeče o zaměstnání strážníka prokazovat splnění podmínek spolehlivosti čestným prohlášením, a to s ohledem na rozsah skutkových podstat přestupků, které jsou v evidenci přestupků evidovány, a dobu, po kterou jsou údaje o předmětných skutečnostech v příslušných informačních systémech veřejné správy uchovávány.

Pro zjištění, že jsou dány okolnosti zakládající ztrátu spolehlivosti podle § 4b odst. 3 písm. b), jsou zásadní informace, které o dané osobě uchazeče poskytne osobě jednající v pracovněprávních záležitostech strážníků na její žádost Policie České republiky. Bez takového vyjádření Policie České republiky nelze (např. na základě vlastního úsudku osoby s personální pravomocí ve věci strážníků) dospět k závěru o tom, že uchazeč o zaměstnání strážníka, čekatel nebo strážník nesplňuje podmínku spolehlivosti. Za tímto účelem se osoba jednající v pracovněprávních záležitostech strážníků může obrátit na krajské ředitelství policie, které uvedené informace poskytne. Uvedené vyjádření není však obec povinna si vyžadovat v případě každého uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele i strážníka. Může si je však vyžádat vždy, kdy existuje důvodné podezření, že osoba má vazby na extremistická hnutí.

V návaznosti na tuto změnu je zároveň upraveno ustanovení § 16a zákona o Policii České republiky. Policie České republiky taktéž zpracuje metodický pokyn k poskytování

údajů rozhodných pro posouzení spolehlivosti podle § 4b odst. 3 písm. b) v navrhovaném znění.

K novelizačnímu bodu 19 (k § 4d odst. 2)

Obec, která podává přihlášku ke zkoušce odborné způsobilosti za strážníka (tedy osobu, které již bylo dříve vydáno osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů a která tudíž zkoušku absolvuje coby tzv. prolongaci), může tuto přihlášku podat nejdříve 6 měsíců před skončením platnosti osvědčení strážníka. Doposud se stávalo, že některé obce podávaly přihlášku ke zkoušce již více než půl roku před skončením platnosti osvědčení a tímto způsobem byla v zásadě zcela zbytečně komplikována organizace zkoušek a byla narušována pravidelnost opakování zkoušek strážníků v zákonem stanovených lhůtách.

K novelizačnímu bodu 20 (k § 4d odst. 3)

V případě povinnosti obce zabezpečit školení čekatele před první zkouškou a strážníka před každou zkouškou se doplňuje konkrétnější vymezení oborů, pro něž musí být školícím zařízením udělena akreditace a zároveň se stanovuje, že též obdobná zařízení obecních policí, která školení poskytují, musejí mít udělenou akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v programu „strážník“. V minulosti totiž byly zaznamenány případy, kdy bylo školení podle § 4d poskytováno školícími zařízeními, jimž byla akreditace udělena v programech nesouvisejících s činností obecních policí a výuka v rámci takových školení byla na velice nízké úrovni. Je třeba zdůraznit, že zaměstnání strážníka souvisí s možností natolik zásadně zasahovat do práv třetích osob (většími či srovnatelnými oprávněními na úseku zabezpečování veřejného pořádku disponuje pouze Policie České republiky), že zajištění záruk odpovídající úrovně vzdělávání strážníků je naprosto nevyhnutelné.

S ohledem na prodloužení doby platnosti osvědčení strážníka bude podle návrhu kladen mnohem větší důraz na dobu a kvalitu odborné přípravy čekatelů a strážníků. Školící zařízení či obdobné zařízení obecní policie proto musí mít striktně stanovenou podmínku stejné akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Tato akreditace je vydávána Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy za stanovených podmínek v platném znění daných předpisů na dobu 3 let. Při předkládání žádosti musí školící zařízení předložit nejen studijní program - rozsah výuky, ale i doložit materiálně technické zabezpečení, ale co je nejdůležitější dostatečné personální zajištění výuky. V rámci své pedagogické činnosti může vydávat osvědčení, která musí být v kopiích archivována.

Pokud by nebyla stanovena pro všechna vzdělávací zařízení stejná pravidla, pak by mohlo začít docházet k tomu, že by vzdělávací zařízení vytvořená při obecních policích přecházela zpět k formě samostudia. Tím by nepochybně došlo ke snížení odborných znalostí čekatelů a strážníků.

Pokud se týká vzdělávání strážníků, pak je třeba podotknout, že v minulosti došlo v tomto směru ke značnému posunu a úroveň odborné vzdělanosti strážníků obecní policie je

na velmi dobré úrovni, o čemž svědčí statistiky Ministerstva vnitra o provedených zkouškách odborné způsobilosti.

Obce však mají možnost při splnění stanoveného okruhu kritérií (která již v řadě případů v rámci svých vnitřních vzdělávacích aktivit, viz např. zvláštní odborná způsobilost úředníků územních samosprávných celků, splňují) získat příslušnou akreditaci i v případě školení strážníků, což se může mimo jiné pozitivně projevit též na nákladech obce.

K novelizačním bodům 21 a 22 (k § 4d odst. 4)

Navrhuje se povinnost obce zajistit strážníkům výcvik před každou zkouškou, nikoli pouze před první zkouškou jako je tomu v současné době. Vzhledem k tomu, že osvědčení bude vydáváno na 5 let, s ohledem na skutečnost, že strážníci obecní policie jsou oprávněni používat širokou škálu donucovacích prostředků (také s ohledem na rychlý technický vývoj donucovacích prostředků, který není možno plně reflektovat v právní úpravě), přičemž v případě použití donucovacích prostředků se jedná o nejtvrďší zásahy do práv třetích osob, a vzhledem ke stále rostoucí agresivitě delikventů se nelze spokojit se současným stavem, kdy strážník absolvuje výcvik jen jedinkrát za dobu trvání svého zaměstnání. Původní koncepce, kdy mělo být zajištění dalšího výcviku strážníků ponecháno fakticky na libovůli obce, se neosvědčila.

Oproti dosavadní úpravě je toto ustanovení uvedeno do souladu též se zákonem o zbraních, neboť v případě služebních zbraní stanovuje zákon o zbraních obci povinnost zajistit každoročně střelby pro zaměstnance, kteří střelné zbraně ve svém zaměstnání nosí. Proto se výcvik podle zákona o obecní policii na výcvik ve střelbě nevztahuje.

Zároveň bylo provedeno formulační upřesnění vymezení subjektů, u nichž lze výcvik absolvovat. Jedná se buďto o zmíněná akreditovaná zařízení, nebo o Policii České republiky.

Skutečnost, že čekatel nebo strážník absolvovali školení a výcvik, potvrdí osoba, která za obec čekatele nebo strážníka přihlašuje ke zkoušce odborné způsobilosti před komisí Ministerstva vnitra, na přihlášce ke zkoušce. Je v zájmu obce, aby údaje uvedené na přihlášce ke zkoušce odpovídaly skutečnosti, neboť odpovědnost za školení a výcvik čekatele nebo strážníka nese obec.

K novelizačnímu bodu 23 (k § 4e odst. 1)

Délka platnosti osvědčení, jehož získání úspěšným složením zkoušky odborné způsobilosti před komisí Ministerstva vnitra se zaměstnanec obce při splnění dalších zákonných podmínek stává strážníkem a vykonává tedy povinnosti a oprávnění strážníka obecní policie, se prodlužuje z 3 na 5 let. Tato změna vychází jednak z ohlasů obcí a také doporučení jejího provedení bylo obsaženo mezi závěry Analýzy, již schválila svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011. Je však zachována periodicitu opakování zkoušek a odbornou způsobilost jsou tedy strážníci povinni osvědčovat vždy po uplynutí 5 let bez ohledu na to, kolikrát již zkoušku odborné způsobilosti úspěšně složili. Je však zřejmé, že tato změna bude klást vyšší nároky na průběžné vzdělávání a přípravu strážníků před každou

zkouškou. Prodloužení doby platnosti osvědčení je také odrazem kvalitativních změn provedených v oblasti školení a výcviku zaměstnanců obce zařazených do obecní policie (viz předchozí dva novelizační body). Zároveň lze očekávat, že vzhledem na neustálé změny právní úpravy a jejich obvyklý rozsah za období 5 let bude též samotná zkouška odborné způsobilosti náročnější než doposud. Lze také poznamenat, že v minulosti již (do 31. 10. 1995) bylo osvědčení na dobu 5 let vydáváno.

K novelizačnímu bodu 24 [k § 5 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technická úprava, neboť v § 4e odst. 1 je pouze jedna věta.

K novelizačním bodům 25 a 26 (k § 5a)

Předkladatel návrhu zastává názor, že v případě, kdy je proti strážníkovi zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu, který může založit ztrátu bezúhonnosti podle § 4a, je v zájmu obce i adresátů výkonu jeho oprávnění zamezit takovému zaměstnanci v plnění úkolů podle zákona o obecní policii a zákonů souvisejících, a to až do doby případného pravomocného rozhodnutí nebo jiného skončení trestního řízení. Nelze připustit, aby strážník, který je úřední osobou, zastupoval veřejnou moc při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a zároveň by existovala pochybnost o jeho bezúhonnosti. Přitom se nejedná nutně o převedení zaměstnance pouze v rámci obecní policie, ale celé obce tak, aby se takový zaměstnanec nepodílel ani zprostředkovaně na plnění úkolů obecní policie; je však zřejmé, že toto ustanovení lze efektivně realizovat pouze v případě, že obecní policie, resp. obec disponují volným pracovním místem. Pokud obecní policie nebo obec takovým volným pracovním místem disponovat nebude, bude třeba danou situaci řešit jiným způsobem podle zákoníku práce (např. dohoda o skončení pracovního poměru atd.).

Na druhé straně se však strážník může dopustit i jiného protiprávního jednání nezakládajícího ztrátu bezúhonnosti, resp. může proti němu být zahájeno řízení o odnětí osvědčení (možná ztráta ostatních kvalifikačních předpokladů pro výkon zaměstnání strážníka). V takovém případě záleží na vůli obce, zda strážníka „postaví mimo službu“, či zda jej ponechá na původním pracovním místě. V tomto případě již může obec převést strážníka nejen na jakékoli jiné pracovní místo v rámci celé obce (tedy na místo jiného zaměstnance obce jako v případě zaměstnance převáděného na jinou práci po sdělení obvinění ze spáchání trestného činu), ale i v rámci samotné obecní policie na místo jiného zaměstnance obce zařazeného do obecní policie.

Současně se výslovně stanovuje, že postup podle tohoto ustanovení může obec zvolit též v případě, že se o důvodech zakládající možnost nebo povinnost převedení na jinou práci dozví sama.

K novelizačním bodům 27 a 28 (§ 9 odst. 1 a 2)

Jedná se o legislativně-technické zpřesnění stávajícího textu včetně legislativně technické úpravy v souvislosti se změnami provedenými v oblasti veřejnoprávních smluv a změnou terminologie v případě písemného zmocnění, jímž se strážník prokazuje v případě veřejnoprávní smlouvy podle § 3b (dříve § 3b a § 3c). Zároveň se zpřesňuje, že strážník prokazuje příslušnost k obecní policii stejnokrojem a odznakem obecní policie, identifikačním číslem konkrétního strážníka, aby nemohlo docházet k záměnám, a názvem obce.

K novelizačnímu bodu 26 (k § 9 odst. 3)

Zavádí se nově možnost čekatelů nosit stejnokroj, který obsahuje pouze část jednotných prvků, které jinak obsahuje stejnokroj užívaný strážníky, účastní-li se školení, výcviku a zkoušky podle § 4d. Doposud mohl svou příslušnost k obecní policii prokazovat stejnokrojem s názvem obce pouze strážník, nyní se tato výsada umožňuje i čekatelům, avšak pouze ve vymezených případech. Při plnění jiných úkolů mimo výcviku, školení a zkoušky však nadále čekatel nosit stejnokroj s označením obce nesmí. Nadále se však čekatel nemůže prokazovat jinými způsoby uvedenými v § 7 odst. 2 a 3 a § 9, tj. především průkazem obecní policie, ústním prohlášením, odznakem a identifikačním číslem strážníka; tyto způsoby prokazování příslušnosti k obecní policii již bezprostředně směřují k následnému plnění úkolů obecní policie a uplatňování oprávnění strážníka.

Tímto ustanovením se dále vychází vstříc obcím, které v případě výše uvedených osob mohou používat např. vyřazené stejnokroje strážníka a další výstrojní součástky. Tato skutečnost přispěje k hospodárnému využití stejnokrojů zakoupených obcí.

Z hlediska jednotných prvků stejnokroje, který bude ve vymezených případech čekatel oprávněn nosit, se přiměřeně použijí ustanovení o jednotných prvcích stejnokroje strážníka. Předmětná změna se legislativně technicky promítá i do dalších ustanovení návrhu novely.

K novelizačnímu bodu 30 (k § 10 odst. 3)

Dosavadní postup strážníka v případě, že zjistil, že patrně byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, spočíval jednak na oprávnění obecních policií upraveném v zákoně o přestupcích projednávat určitý okruh přestupků v blokovém řízení, jednak na oznamování podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, a to příslušnému správnímu orgánu. V případě, že strážník nebyl oprávněn, nebo z jiných důvodů nemohl (obviněný z přestupku není ochoten pokutu zaplatit, nejsou známy skutečnosti odůvodňující závěr, že přestupek spáchala konkrétní osoba atd.) přestupek nebo jiný správní delikt projednat v blokovém řízení, bylo lze podle dosavadní právní úpravy postupovat jediným způsobem, a to cestou standardního oznámení podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, příslušnému správnímu orgánu. Tento postup musel být použit i v případech, že bylo mimo veškerou rozumnou pochybnost evidentní, že návazné správní řízení nebude možné dovést k pravomocnému rozhodnutí o vině určité osoby; tedy například též v případech, kdy podezřelý z přestupku tvrdí, že přestupek nespáchal, osoba pachatele mu je známa, ale s ohledem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích odmítne podat k této otázce vysvětlení a zároveň je z dalších okolností případu zřejmé, že osobu skutečného pachatele nebude možné

zjistit ani jiným způsobem. V praxi obecních policí se jedná o značné množství případů vyplývajících zdaleka nejen z porušování předpisů o provozu na pozemních komunikacích (v případě těchto přestupků se zásadně změnila situace po nabytí účinnosti zákona č. 297/2011 Sb., kterým bude zaveden speciální správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f).

Tímto postupem, musela být oznamována tedy též podezření ze spáchání přestupků či jiných správních deliktů, u nichž bylo a priori evidentní, že rozhodnutí o vině konkrétního pachatele nebude ani správním orgánem v nezkráceném správním řízení nikdy vydáno, a která byla teprve následně správním orgánem odkládána, čímž byly správní orgány (zvláště byla-li k projednání daného přestupku v prvním stupni příslušná obec) v nemalé míře zatěžovány na úkor řešení případů, u nichž byla reálná šance skončení rozhodnutím o vině konkrétního pachatele nepoměrně vyšší.

Obecní policie s výjimkou přestupků projednávaných v blokovém řízení nevedou ve věci přestupků (či správních deliktů) vůbec řízení, neprovádějí ve věci přestupku šetření a pouze podle § 10 odst. 2 oznamují podezření, že byl přestupek nebo správní delikt spáchán, a nikoli tedy přímo přestupek, tak jak je povinna učinit např. Policie České republiky podle § 58 zákona o přestupcích. Zároveň tedy není obecní policie oprávněna věc ani odložit. V předkládaném návrhu se ovšem nenavrhuje například rozšíření působnosti § 58 též na obecní policie, a to právě s ohledem na specifickou povahu činnosti obecní policie, která nekoná šetření ve věci (pokud je pravděpodobné, že bude ve věci zapotřebí určité šetření provést, oznámí podezření, že byl takový přestupek či správní delikt spáchán, s doložením důvodů a důkazů, o které se podezření opírá, příslušnému správnímu orgánu, který pak potřebné šetření provede sám). Z toho důvodu je též navrhovaná úprava podmínek, za nichž strážník obecní policie není povinen podezření oznámit, omezena toliko na zcela zjevné a tedy nepochybné případy, kdy je zcela zřejmé, že ani v řízení před příslušným orgánem by nemohly být zjištěny další skutečnosti odůvodňující podezření, že tento přestupek nebo jiný správní delikt spáchala určitá osoba. Limitem takového postupu strážníka je skutečnost, že daný přestupek je strážník oprávněn projednat v blokovém řízení podle § 86 písm. d) zákona o přestupcích.

Vlastní úvaha strážníka, zda podezření ze spáchání přestupku oznámí či nikoli, musí být minimalizována výhradně na posouzení objektivně daných skutečností. Navrhovanou úpravou se nezavádí do projednávání přestupků princip oportunity.

Strážník je ale zároveň o okolnostech a důvodech, pro které nebyl povinen podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, podle navrhovaného ustanovení oznámit, povinen sepsat úřední záznam. Úřední záznam musí obsahovat údaje, okolnosti případu, popis zjištěných skutečností a důkazy alespoň v tom rozsahu, aby bylo možné v případě, že například dodatečně vyjdou najevo nové skutečnosti, či se nově objeví důkazy, takový přestupek projednat v blokovém řízení, nebo toto podezření, že byl spáchán přestupek nebo správní delikt, oznámit příslušnému správnímu orgánu a doložit jej podle § 10 odst. 3 zákona o obecní policii.

K novelizačnímu bodu 31 a 32 (k § 11 odst. 1)

Navrhované ustanovení jednoznačně identifikuje osobu, od které je strážník oprávněn požadovat vysvětlení a popřípadě další součinnost.

Strážník je v rámci svého oprávnění požadovat podání vysvětlení oprávněn též požadovat předložení dokladů a jiných listin a v případě potřeby pořizovat jejich kopie. Kopírování dokladů i za podmínek, za kterých by se mohlo za stávajícího právního stavu jednat o protiprávní jednání, zde bude realizací oprávnění strážníka v rámci plnění úkolů orgánu veřejné moci. Ustanovení se také vztahuje na případy, kdy vysvětlení nebude podáváno přímo na místě, kde např. došlo k protiprávnímu jednání.

K novelizačnímu bodu 33 (k § 11 odst. 3)

Jde o legislativně technické upřesnění realizace postupu strážníka a povinností osob v případě, že je od nich požadováno vysvětlení podle § 11. Strážník od osoby podle § 11 odst. 1 písm. a) vysvětlení požaduje, avšak vyzývá ji podle § 11 odst. 1 písm. a) a b), aby se dostavila ve stanovenou dobu na určité místo k sepsání zápisu o podání vysvětlení a aby předložila doklady potřebné ke zjištění skutečností, ohledně kterých je požadováno vysvětlení. Neuposlechnout žádosti strážníka o podání vysvětlení může osoba pouze v zákonem stanovených případech (např. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích).

K novelizačnímu bodu 34 [k § 11a odst. 1 písm. b) bod 4]

Z dosavadního znění tohoto ustanovení vyplývalo, že obecní policie si mohla vyžádat údaje o totožnosti pouze občana obce, na jejímž území plnila úkoly obecní policie. Tím docházelo k tomu, že toto klíčové oprávnění strážníků bylo omezeno na úzké skupiny osob, které byly buďto občany obce, která obecní policii zřídila, nebo obce, která s touto obcí uzavřela některou z veřejnoprávních smluv podle § 3a až 3c. Navrhovaná změna tuto nelogičnost odstraňuje a umožňuje obecním policiím vyžadovat od obecních úřadů obcí s rozšířenou působností údaje o totožnosti všech osob, které se nacházejí na území obce, kde obecní policie plní některé ze svých úkolů.

K novelizačnímu bodu 35 [k § 11a odst. 1 písm. f)]

V souvislosti se zřízením evidence přestupků a v návaznosti na nově formulovaná oprávnění obce ověřování podmínek spolehlivosti strážníka) a strážníků obecní policie se doplňuje též obecné ustanovení upravující přístup obecní policie do informačních systémů, ve kterých jsou vedeny údaje o spáchaných přestupcích. Navržený pojem „informační systém veřejné správy, ve kterém jsou vedeny údaje o spáchaných přestupcích“ reaguje jednak na fakt, že v současné době je připravován návrh zákona, který v navrhované podobě evidence přestupků bude obsahovat údaje jen o velmi úzce definované množině skutkových podstat přestupků, a obecní policie by tedy měla mít možnost dotázat se na konkrétní přestupek určitého pachatele též správce jiného informačního systému veřejné správy, ve kterém je údaj o takovém spáchaném přestupku veden. Dále se zohledňuje také fakt, že zřízení evidence

přestupků je v současnosti teprve ve fázi projednávání a není možné předem vyloučit změnu terminologie. Navržený pojem je však jinak zcela v souladu s dikcí návrhu změn zákonů v souvislosti se zřízením evidence přestupků, jednak respektuje terminologii zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K novelizačnímu bodu 36 (k § 11a odst. 3)

V návaznosti na údaje vedené v evidenci přestupků se mezi údaje, které je obecní policie oprávněna zjišťovat z důvodu jednoznačné identifikace osoby, doplňuje též údaj o rodném příjmení, podle kterého jsou osoby v evidenci přestupků evidovány.

K novelizačnímu bodu 37 (k § 12 odst. 1)

Nově se upravuje za účelem zpřesnění a zpřehlednění definice úkonu prokázání totožnosti a rozsahu a způsobu jeho provedení. Uvedené ustanovení je navrženo tak, že již reaguje na změny ustanovení § 11a, obsažené v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti se zavedením základních registrů, který by měl nabýt účinnosti nejpozději současně s předkládaným návrhem zákona, kterým se mění zákon o obecní policii a další související zákony. Zároveň toto ustanovení umožňuje v případě pochybností ověřit osobou sdělené osobní údaje s údaji vedenými o této osobě v příslušných registrech, resp. agendových informačních systémech.

K novelizačnímu bodu 38 (k § 13 odst. 1)

Za účelem zpřesnění úpravy a vyloučení nejasností ohledně možnosti osobu předvést na policii například v situaci, kdy osoba sice předloží strážníkovi doklad totožnosti, ale zároveň i přesto existují důvodné pochybnosti o totožnosti osoby (může jít o situace, kdy se lze důvodně domnívat, že osoba nepředkládá svůj vlastní doklad totožnosti, či že doklad je pozměněný, nejsou-li z dokladu patrné údaje v rozsahu podle § 12 odst. 1, pochybnosti o totožnosti osoby přetrvávají i po poskytnutí součinnosti strážníkem atd.). Ustanovení je formulováno analogicky § 63 odst. 3 zákona o Policii České republiky.

K novelizačnímu bodu 39 (k § 13 odst. 4)

V současnosti se zvláště obecní policie v menších obcích, kde není zřízena služebna (popřípadě služebna se stálou službou) Policie České republiky, dostávají do složitých situací, kdy je jim zákonem ukládáno předvést určitou osobu na Policii České republiky, ale zároveň je jejich místní působnost omezena na území dané obce (popř. obcí, se kterými má taková obec uzavřen některý typ veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii). Kapacitní vytížení a v některých případech též dojezdové vzdálenosti mnohdy znemožňují rychlý příjezd hlídky Policie České republiky a strážníci obecní policie jsou v takových případech zbytečně dlouhou dobu vázáni na řešení takového úkolu. Obdobně též osoba, jejíž předvedení

zákon ukládá, je delší dobu, než by bylo nezbytné, nucena setrvat na místě se strážníky obecní policie a vyčkat příjezdu Policie České republiky. Za účelem řešení těchto situací, jimž čelí právě především malé obecní policie, je navrhována pro účely předvedení osoby na Policii České republiky obdobná úprava jako je tomu u oprávnění zabezpečovat převoz osoby do zdravotnického zařízení nebo do záchytné stanice již podle stávajícího ustanovení § 17b. Obdobně jako v případě § 17b se navrhuje také formulovat rozsah a možnost výkonu povinností a oprávnění podle zákona o obecní policii pouze v souvislosti s předvedením osoby. Čímž je dána možnost těchto oprávnění použít mimo území obce např. též vůči třetí osobě, která by usilovala předvedení bránit atp., ale neopravňuje strážníka realizovat jiná svá oprávnění mimo katastr obce, ke které přísluší.

K novelizačnímu bodu 40 (k § 15 odst. 1)

Podle poznatků a informací shromážděných v průběhu konzultací od obecních policií je dosavadní dikce tohoto ustanovení vyžadující k realizaci oprávnění strážníka zakázat vstup na určitá místa bezprostřední hrozbu závažného ohrožení zdraví nebo života v praxi nefunkční a toto ustanovení není takřka využíváno ani v situacích opodstatňujících jeho použití. Důvodem je skutečnost, že v takových situacích je pro strážníka vzhledem k nejistotě a priori prakticky nemožné objektivně vyhodnotit závažnost dané hrozby. Krom toho není toto ustanovení použitelné v souvislosti s narušováním veřejného pořádku. Z toho důvodu se navrhuje, aby k legální realizaci tohoto oprávnění strážníka postačovala důvodná (nikoli tedy libovolná) obava, že v daném místě a čase existuje ohrožení života, zdraví, majetku nebo veřejného pořádku.

Oprávnění strážníka přikázat osobě, aby setrvala na určitém místě, není však v žádném případě možno chápat jako alternativu k omezení osobní svobody podle trestního řádu. Návrh reaguje toliko na situace, kdy např. u osoby, která se dostaví na běžné lékařské vyšetření, je odhalena závažná infekční choroba, která ohrožuje samotnou osobu, jakož i další osoby, aby setrval ve zdravotnickém zařízení; dalším případem může být např. výzva strážníka k setrvání na místě osoby, která chce vstoupit do míst, kde bydlí a jehož bezpečnost je ohrožena v souvislosti s trvající živelnou pohromou atp.

K novelizačnímu bodu 41 (k nadpisu § 17)

S ohledem na navrhované změny ustanovení § 17 a z důvodu zvýšení přehlednosti se nadpis § 17 navrhuje ve znění „Oprávnění vyzvat osobu k vydání věci a věc odejmout“.

K novelizačnímu bodu 42 a 43 (k § 17 odst. 1 a 2)

V souvislosti s povinností strážníka podle § 10 odst. 3 doložit mimo jiné oznámení přestupku příslušnými důvody a důkazy, o které se podezření opírá, vyvstává často potřeba zajistit od osoby věc, která může mít význam pro pozdější řízení o přestupku, přestože nelze v daném okamžiku posoudit, zdali by v takovém řízení mohlo být vysloveno její propadnutí nebo zabrání, resp. je zřejmé, že takový výrok vysloven nebude, a přesto může mít daná věc

pro rozhodnutí ve věci klíčový význam. Mezi vymezení věcí, k jejichž vydání je oprávněn strážník osobu vyzvat, se tudíž doplňuje věc důležitá pro řízení o přestupku. Současně jde o změnu, která odstraňuje nedůvodné rozdíly této úpravy oproti § 34 odst. 1 zákona o Policii České republiky. Současně je legislativně technicky přesněji formulována posloupnost úkonů strážníka, kdy výzva k vydání věci předchází jejímu odnětí.

K novelizačnímu bodu 44 (k § 17a odst. 3)

Stávající znění tohoto ustanovení je zpřehledněno a v případě důvodu odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla podle písm. c) je formulačně zpřesněno a je zohledněna nová právní úprava správního deliktu provozovatele vozidla zavedená novelou zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

K novelizačnímu bodu 45 [k § 17a odst. 4 písm. b)]

Stávající text se upravuje v tom smyslu, že technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla nelze přiložit nejen na vozidla ozbrojených bezpečnostních sborů, ale na vozidla všech bezpečnostních sborů, čímž se okruh těchto vozidel výslovně rozšiřuje především o vozidla Hasičského záchranného sboru České republiky.

Dále byl v zájmu zpřesnění textu a jeho sladění s právním řádem upraven pojem „jednotky požární ochrany“ a slovo „invalida“ nahrazeno aktuálním pojmem.

K novelizačnímu bodu 46 (k § 17a odst. 5)

Povinnost úhrady nákladů spojených s přiložením a odstraněním technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla svědčí řidiči vozidla, který vozidlo na místě ponechal, nebo provozovateli vozidla, pokud řidič není znám. Oprávnění požadovat úhradu těchto nákladů je však závislé na místní právní úpravě v konkrétní obci a úhrada těchto nákladů tedy vyžadována přímo ze zákona být nemusí. Současně se přesunutím této úpravy do odst. 5 zdůrazňuje, že neuhrazení těchto nákladů nemůže být důvodem pro ponechání technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla na vozidle, pokud byla splněna některá z podmínek uvedených v odst. 3.

K novelizačnímu bodu 47 (k § 17b)

Při převozu osob do zdravotnického zařízení nebo do záchytné stanice mimo území obce, která obecní policii zřídila, resp. která by měla s takovou obcí uzavřenu veřejnoprávní smlouvu, byl dosud strážník oprávněn užít svých oprávnění pouze vůči přepravované osobě a právě jen v rozsahu nezbytném pro zajištění přepravy. V praxi však docházelo k situacím, kdy strážníci realizující převoz intoxikované osoby byli již mimo území obce insultováni např. známými této osoby, kteří se strážníkům pokoušeli v realizaci převozu zabránit. Podle doslovného výkladu dosavadního znění § 17b neměli strážníci v takových případech proti

těmto osobám pravomoc užít svých oprávnění podle zákona o obecní policii, čímž však byl účel převozu nepochybně ohrožen. Navrhuje se proto, aby strážníci byli oprávněni užít svých oprávnění mimo území obce obecně (ale zároveň pouze) v souvislosti s dopravou osob do zdravotnického zařízení nebo do záchytné stanice a pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění této přepravy.

Nová úprava zahrnuje v souvislosti s ochranou přepravy celý interval mezi umístěním osoby do dopravního prostředku až po předání této osoby odpovědnému zaměstnanci specializovaného zdravotnického zařízení. Po celou tuto dobu strážník může využívat svá oprávnění podle zákona, tedy i chránit bezpečnost osob (včetně zdravotnického personálu) a majetku.

K novelizačním bodům 48 (k § 17c)

Oprávnění strážníků obecních policií ke vstupu do živnostenských provozoven je doplněno v ohledu na možnost vstupovat do veřejných i neveřejných prostor těchto provozoven i po skončení prodejní nebo provozní doby, v případě zajištění veřejného pořádku nebo lze-li mít důvodně za to, že jsou zde osobám mladším 18 let prodávány nebo podávány alkoholické nápoje, nebo je zde těmto osobám jinak umožněno jejich požívání. To samé platí i v případě tabákových výrobků. Podle současné právní úpravy je strážníkům umožněn vstup do živnostenských prostor pouze v oficiální provozní době a pouze do míst určených pro zákazníky. Přitom často dochází k situacím, kdy osobou odpovědnou za provozovnu, resp. zaměstnanci provozovatele jsou za neveřejné prohlašovány i prostory, ve kterých jinak dochází běžně k nabízení služeb zákazníkům, a mnohdy je strážníkům odepřen vstup například s odkazem na to, že v provozovně probíhá soukromá akce, avšak na takové akci byl kupř. podáván alkohol nezletilým atp. Navrhovaná úprava jednoznačně stanovuje, že důvodem tohoto oprávnění strážníků je kontrola požívání alkoholu a užívání tabákových výrobků mladistvými.

Obdobné oprávnění ke vstupu se navrhuje stanovit strážníkům i v případě míst, kde jsou provozovány loterie a jiné podobné hry, přičemž s ohledem na specifika těchto míst se rovněž zavádí oprávnění vstupovat do těchto míst za účelem kontroly, zda se v hernách nebo podobných prostorách neúčastní hazardní hry nezletilé osoby. Jedná se o analogické oprávnění strážníků jako v případě živnostenských provozoven stanoveno pro vstup do heren, kasin a dalších míst, kde jsou provozovány loterie nebo jiné podobné hry, a to samostatně s ohledem na fakt, že tyto prostory nemusejí být vzhledem k § 3 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona zároveň živnostenskými provozovny.

Současně je stanovována povinnost každého vstup strážníkovi obecní policie do takových prostor umožnit. Je též analogicky jako v případě zákona o Policii České republiky zdůrazněno, že realizace tohoto oprávnění nesmí narušit ochranu obydlí a právní úpravu vstupu do jiného prostoru nebo na pozemek.

K novelizačnímu bodu 49 (k § 18a odst. 3)

Navrhuje se rozšíření oprávnění užít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla coby donucovacího prostředku. Konkrétní rozšíření tohoto oprávnění spočívá v možnosti užít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla jako donucovací prostředek též v případě potřeby vymoci tímto způsobem splnění povinnosti, kterou řidiči vůči strážníkovi obecní policie stanovuje jiný zákon. V této souvislosti se jedná především o § 118a odst. 4 zákona o silničním provozu. Ustanovení § 118a odst. 4 zákona o silničním provozu ukládá strážníkovi obecní policie v případech, kdy je příslušník Policie České republiky povinen zabránit řidiči motorového vozidla zabránit v další jízdě, toliko přivolat Policii České republiky a vyčkat s řidičem (který je povinen na místě setrvat) do příchodu Policie České republiky. Zároveň však zákon o silničním provozu nedává strážníkovi obecní policie adekvátní oprávnění do doby příchodu Policie České republiky vůči řidiči, který by nebyl ochoten v souladu se zákonem mu uloženou povinností na místě setrvat a pokusil by se např. i s vozidlem z místa ujet, v tomto jednání účinně zabránit (Policii České republiky je oprávnění použít k zabránění v další jízdě dáno v rámci úpravy důvodů pro zabránění v další jízdě přímo v ustanovení § 118a, obdobné oprávnění strážníků obecní policie, které by logicky uplatnění tohoto oprávnění příslušníků Policie České republiky předcházelo, a tedy je i umožňovalo, však doposud upraveno není).

Konkrétně s ohledem na § 118a odst. 4 zákona o silničním provozu pak je třeba upozornit, že nutnost posílení oprávnění strážníků obecní policie na úseku dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích vyplývá ze závěrů Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy, již schválila svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011.

K novelizačnímu bodu 50 a 51 (k § 19 odst. 2 a 3)

Ustanovení odstavce 2 jednoznačně stanoví, že strážník (psovod) a jeho pes musí být k této činnosti způsobilí, přičemž tuto způsobilost ověřuje, tak jako dnes, Policie České republiky.

Dále se jedná se o zmocňovací ustanovení k vydání vyhlášky Ministerstva vnitra upravující podrobnosti týkající se požadavků kladených na strážníka (psovoda) a psa, organizace ověřování způsobilosti a způsob stanovení příslušných nákladů na straně Policie České republiky, která bude zahrnovat odkaz zejména na osobní a věcné náklady Policie České republiky spojené s předmětnou činností a kterou si Policie České republiky stanoví buďto paušálně anebo s ohledem na každý konkrétní případ.

K novelizačnímu bodu 52 a 53 (k § 20 odst. 3)

V poslední době se na trhu střelných zbraní objevila celá řada samonabíjecích střelných zbraní majících vzhled samopalů či útočných pušek [zbraně kategorie B podle § 5 písm. g) zákona o střelných zbraních], přičemž některé z nich jsou Českým úřadem pro

zkoušení zbraní a střeliva kategorizovány jako krátké střelné zbraně ve smyslu přílohy k zákonu o zbraních. Je však třeba konstatovat, že pokud obecní policie tyto zbraně v současnosti vůbec používají, pak ve zcela mizivém měřítku. Navrhované ustanovení tedy blíže vymezuje přesněji služební zbraň strážníků pouze jako pistoli či revolver, tedy krátkou střelnou zbraň standardně kategorie B. Drtivé většiny obecních policií, se toto přesnější vymezení nijak nedotkne. Případné rozšíření nošení zbraní majících svůj konstrukční původ v samopalech či útočných puškách, tedy typu zbraní používaného spíše zvláštními jednotkami policie či armády, mezi strážníky obecních policií se vzhledem k účelu institutu obecní policie jeví jako nežádoucí. Vedle těchto úvah lze též poznamenat, že tyto zbraně často používají střelivo s vyšší ústřovou energií (a to jak díky typu použitého náboje, tak díky vesměs delší hlavni) než je tomu v případě pistolí a revolverů, a při použití zejména na veřejných prostranstvích v obci tak vzniká znatelně vyšší riziko ohrožení života, zdraví nebo majetku třetích osob.

V souvislosti se zpřesněním pojmu služební zbraň a v návaznosti na navrhovanou úpravu nových správních deliktů obce se stanovuje, že strážník je v pracovní době oprávněn nosit pouze služební zbraň, tedy pistoli nebo revolver, jejímž držitelem je na základě zbrojní licence obec. Navrhované ustanovení zároveň zakazuje obcházení vymezení služební zbraně tím, že by strážník nosil v pracovní době soukromou střelnou zbraň, jejímž držitelem by byl sám. Uvedené omezení neplatí, pokud strážník při plnění úkolu spočívajícího typicky v odchytu zvířat nosí plynovou nebo mechanickou zbraň kategorie D (narkotizační zbraně).

K novelizačnímu bodu 54 (nadpis nad § 24a)

Z důvodu zpřehlednění dikce zákona byl nad uvedené ustanovení vložen skupinový nadpis, který vystihuje charakter následujících ustanovení.

K novelizačnímu bodu 55 (k § 24c)

Je navrhována úprava obdobná ustanovení § 67 odst. 1, 3 a 4 zákona o Policii České republiky, stanovující oprávnění obecní policie získávat v souvislosti s odhalováním přestupků nebo jiných správních deliktů určité informace a vymezující postup při jejich získávání. Získávání těchto informací, resp. možnost obecní policie tyto informace vyžadovat je omezena na případy přestupků a jiných správních deliktů podle § 2 odst. 1 písm. h) zákona o obecní policii (ve znění navrhovaných změn), tedy na případy přestupků a jiných správních deliktů, jejichž projednávání je v působnosti obce. Co do požadovaných informací bude obecní policie oprávněna získávat informace v rozsahu výpisu z evidence Rejstříku trestů nebo příslušný údaj z informačního systému veřejné správy, resp. evidence, ve kterých jsou vedeny údaje o spáchaných přestupcích v případech, ve kterých by předchozí trestní postih mohl vést k posouzení skutku jako trestného činu. V současnosti je posuzování některých protiprávních jednání, která by byla obecní policie případně oprávněna projednávat i v blokovém řízení velmi komplikované. Svoji zásadní roli zde hraje otázka možné opakovanosti takového jednání, kdy by se mohlo jednat o čin přísněji trestný. V těchto případech je proto většina takových jednání strážníky obecní policie pouze oznamována coby

podezření ze spáchání přestupku (resp. jiného správního deliktu či trestného činu). V souvislosti s připravovanou evidencí přestupků a s ohledem na v současnosti navrhovaný okruh skutkových podstat přestupků, jejichž spáchání bude v evidenci přestupků evidováno, je ve výše uvedené souvislosti zapotřebí rozšířit oprávnění obecních policíí při získávání informací v souvislosti s odhalováním přestupku, o získávání informací právě z evidence přestupků (formou opisu), ale [jak bylo uvedeno též v komentáři k navrhovanému ustanovení § 11a odst. 1 písm. f)] též z dalších informačních systémů veřejné správy či jiných evidencí, ve kterých jsou údaje o spáchaných přestupcích dosud značně dekoncentrovaně v závislosti na příslušné věcné oblasti vedeny.

Dále se stanovuje, že obecní policie je oprávněna vyžadovat provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu, případně za tímto účelem provedení odborného lékařského vyšetření. Těmto vyšetřením jsou osoby povinny se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro jejich zdraví. Jedním z důvodů pro zařazení tohoto ustanovení do novely zákona o obecní policii je odstranění dohadů a různých tzv. právních výkladů zpochybňujících oprávnění strážníka vyzvat osobu mladší 18 let k provedení příslušného vyšetření z důvodu podezření, že tato osoba požila alkoholický nápoj nebo jinou návykovou látku. Tato ustanovení je třeba pojímat jakožto obecnou úpravu k již existujícím ustanovením upravujícím oprávnění strážníků vyžadovat provedení těchto vyšetření ve speciálních zákonech. Konečně se stanovuje též možnost, aby si obecní policie byly oprávněny vyžádat případně také jiná odborná vyjádření.

K novelizačnímu bodu 56 (k § 25)

K tomu, aby Ministerstvo vnitra, jako příslušný správní orgán, mohlo zahájit správní řízení o odnětí osvědčení strážníka, musí mít k dispozici pravomocná rozhodnutí příslušných orgánů, která jsou podkladem pro zahájení správního řízení. V případě obce tato musí být rovněž včas seznámena se skutečností, že proti strážníkovi bylo zahájeno, resp. ukončeno trestní řízení, resp. že konkrétní věc byla vyřízena jinak (v případě, že se nejedná o trestný čin ale např. o přestupek). Na základě takové informace totiž je obec povinna resp. oprávněna konat podle § 5a zákona o obecní policii (převedení strážníka na jinou práci).

Vzhledem k tomu, že ne všechna protiprávní jednání zakládajících ztrátu spolehlivosti strážníka budou evidována v registru přestupků, resp. v jiném jednotném informačním systému veřejné správy, je třeba pro Ministerstvo vnitra pro případné zahájení řízení o odnětí osvědčení získat příslušné informace. V případě obce, ke které je strážník v pracovněprávním vztahu i ona musí být obeznámena s právním titulem zakládajícím ztrátu spolehlivosti svého strážníka. I zde se následně použije zmíněné ustanovení § 5a zákona o obecní policii.

Tato oznamovací povinnost orgánů rozhodujících o přestupcích též zefektivní případné řízení o odnětí osvědčení.

K novelizačním bodům 57 a 58 (k § 27 odst. 2 a 3)

Zrušuje se ustanovení uvádějící tzv. dozor Ministerstva vnitra nad odbornou způsobilostí strážníka a nad dodržováním stanovených jednotných prvků stejnokroje strážníka nebo označení motorových vozidel obecní policie. Toto ustanovení lze v kontextu dalších změn zákona o obecní policii považovat za v zásadě obsoletní a nadbytečné. Ministerstvo vnitra v současnosti pořádá zkoušky odborné způsobilosti strážníků a podle § 4d odst. 9 je oprávněno též v případě důvodných pochybností o odborné způsobilosti strážníka vyzvat strážníka, aby se dostavil k přezkoumání odborné způsobilosti. V případě nedodržování ustanovení o jednotných prvcích stejnokrojů strážníků a označení vozidel obecní policie bude Ministerstvo vnitra postupovat vůči obci v rámci řízení o správním deliktu. Lze poznamenat, že dané ustanovení by mohlo zvláště po nabytí účinnosti nového kontrolního řádu v praxi zapříčinit výkladové problémy.

Návazně je měněno též ustanovení odstavce 2 upravující oprávnění Ministerstva vnitra vyžadovat od obcí informace pro výkon své působnosti podle odstavce 1.

K novelizačním bodům 59 a 60 (k § 27a až § 28a)

Návrh obsahuje komplexní změnu sankčních ustanovení zahrnující vymezení skutkových podstat přestupků fyzických osob, jiných správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob, jakož i obcí.

Stávající formulace těchto skutkových podstat přestupků a jiných správních deliktů byla legislativně technicky upravena tak, aby odpovídala zásadám stanoveným vládou České republiky pro správní trestání a byla zcela jednoznačná. Nově jsou do návrhu zákona zařazena pouze protiprávní jednání právnických a podnikajících fyzických osob, která postihují nejzávažnější případy ingerence těchto subjektů do výkonu veřejné moci obecní policií. Jedná se tedy o postih těch jednání, která skutečně mohou způsobit závažné problémy při plnění úkolů obecní policie. Tomu odpovídají i výše jednotlivých pokut.

V případě přestupků jsou zachovány skutkové podstaty související s narušováním činnosti obecní policie fyzickými osobami, které užívají stejnokroje či vozidla zaměnitelná se stejnokroji či vozidly obecní policie. Je stanovena vyšší hranice pokuty. Toto ustanovení tedy míří na osoby, které nejsou strážníky a užívají jednotné prvky obecní policie k účelům v rozporu se zákonem o obecní policii. Tato právní úprava však v žádném případě nedopadá na situace, kdy strážníci obecních policií vykonávají celou řadu činností v oblasti propagace své činnosti, ale i prevence kriminality, formou prezentací či přednášek na školách či v domovech seniorů, v účasti na prezentačních akcích integrovaného záchranného systému, atd. mimo obec, která obecní policii zřídila. Strážníci mohou tyto akce realizovat ve své pracovní době, mohou při nich nosit stejnokroj s odznakem a názvem obce a zároveň není třeba, aby mezi obcí, která obecní policii zřídila a obcí, na jejímž území je taková osvětová a propagační činnost realizována, musela být uzavírána veřejnoprávní smlouva. Strážník v těchto situacích však samozřejmě nemůže vykonávat povinnosti a oprávnění strážníka stanovená zákonem o obecní policii nebo jiným zákonem. Jeho činnost je tak omezena toliko právě jen na prezentační či vzdělávací aktivitu a na dopravení se na místo, kde má být tato

činnost vykonávána. Též v případě prevence kriminality na území jiné obce nemůže obecní policie na základě tohoto ustanovení vykonávat jiné než propagační či osvětové činnosti (primární prevence), konkrétně pak strážníci nemohou plnit úkoly, při nichž by užívali svých oprávnění podle zákona o obecní policii.

Ve stávajícím znění zákona o obecní policii jsou vymezeny též dvě skutkové podstaty jiných správních deliktů, kterých se může obec podle tohoto zákona dopustit. Jedná se o skutkovou podstatu spočívající v porušování pravidel o jednotných prvcích stejnokrojů strážníků a o případy, kdy obec pověří plněním povinností a oprávnění strážníka osobu, která nemá osvědčení odborné způsobilost. Maximální výše pokuty je v těchto případech 20 000 Kč, přičemž tato částka má zvláště v případě velkých obecních policií zaměstnávajících řádově stovky (v případě hlavního města Prahy pak tisíce) strážníků a disponujících ročními rozpočty v řádu stovek miliónů Kč prakticky nulový preventivní i sankční efekt.

Ke správním deliktům obce je podle názoru Ministerstva vnitra z obecného hlediska uvést, že obecní policie je orgánem veřejné moci. Orgán veřejné moci musí mít stanovená jasná pravidla, za nichž svoji působnost a pravomoc vykonává. Nelze připustit, aby v případě možného výrazného zásahu do práv a svobod, takový zákrok, úkon nebo jiné opatření realizoval někdo jiný než strážník (např. čekatel nebo jiný zaměstnanec obce zařazený do obecní policie), nebo aby v případě vzniku problémové situace strážník nebyl jednoznačně identifikován osobami, které jsou od něj oprávněny požadovat pomoc. Strážníci jsou navíc v každodenním fyzickém kontaktu s občany obcí a i při respektování faktu, že obecní policie jsou zřizovány v samostatné působnosti obcí, měli by být ustrojeni tak, aby existovala určitá míra jednotnosti a tím i identifikovatelnosti strážníků ve všech 353 obcích, kde obecní policie je zřízena.

S ohledem na argumenty a závěry popsané v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace se v předkládaném návrhu navrhuje jednak pouze formulační zpřesnění uvedených dvou skutkových podstat, přičemž se vychází z praktických zkušeností předkladatele s projednáváním těchto správních deliktů, a jednak zvýšení horních hranic částek pokut, které lze za spáchání těchto správních deliktů obce ve správním řízení uložit.

Doposud je v zákoně o obecní policii v případě pokut, které lze za spáchání správního deliktu obci uložit, stanovena jednotná horní hranice 20 000 Kč. Ve finálním návrhu došlo k navýšení a diferenciaci horní hranice pokuty na 250 000 resp. 100 000 Kč. V této souvislosti připomínáme, že se jedná pouze o horní hranici pokuty, tedy, že v případě projednání správního deliktu obce lze uložit pokutu v intervalech 1,- Kč až 100 000 Kč, resp. 250 000 Kč. Navržená rozpětí pokut rovněž odpovídají koncepci správního trestání jiných správních deliktů mimo jiné i v zákoně o obcích. Při stanovení výše pokuty je správní orgán (Ministerstvo vnitra) povinen v rámci správního uvážení stanovit v uvedeném rozpětí konkrétní výši pokuty s ohledem na zásady správního řádu, s analogickým použitím ustanovení jiných právních předpisů (srov. § 12 zákona o přestupcích) a se zohledněním principů správního trestání obsažených v příslušné judikatuře především správních soudů a Ústavního soudu. Výše pokuty se tedy odvíjí od řady faktorů, kterými jsou zejména závažnost protiprávního jednání a doba trvání protiprávního stavu. Správní uvážení ale neznamená v žádném případě libovůli při stanovení výše pokuty. Na základě rozsáhlé judikatury

správních soudů a Ústavního soudu je při stanovení výše pokuty v konkrétním případě nutno zohlednit celou řadu hledisek, a to včetně finančních možností a majetku delikventa nebo dopadu, který pro něj bude pokuta znamenat.

Rovněž je nutno připomenout, že podle aktuálního návrhu Ministerstvo vnitra nebude vykonávat specializovaný dozor v oblasti obecní policie (dozor bude vykonáván pouze v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o obcích z důvodu toho, aby nedocházelo ke kolizím zákona o obecní policii se zákonem o obcích). To znamená určitou změnu fungování dozorových mechanismů na předmětném úseku. Proto nelze opomenout také významný preventivní účinek navržených horních hranic pokut.

K novelizačnímu bodu 61 (k § 28b)

Navrhuje se rovněž blíže vymežit vztah zákona o obecní policii k jiným právním předpisům, resp. způsob, jakým se tyto právní předpisy na činnost obecních policií vztahují. Přitom je sledován především cíl zajistit v nejvyšším možném rozsahu efektivní fungování obecních policií a naplnit požadavek, aby strážníci byli přítomni v ulicích a plnili úkoly obecní policie, a pouze v nezbytné míře se ve své pracovní době zabývali administrativní prací. Tato problematika se v první řadě dotýká menších obecních policií, neboť městské policie ve větších městech jsou vesměs schopné zajistit dostatečné personální a materiální kapacity specializované na zajištění administrativních agend. Naopak právě v menších obcích je administrativa spojená s plněním úkolů obecních policií zajišťována samotnými strážníky na úkor přímého výkonu činnosti obecní policie.

Proto se navrhuje, že pokud je podle správního řádu obecní policie příslušná vést určité řízení, může toto správní řízení vést, s výjimkou blokového řízení, obecní úřad obce, jejímž je obecní policie orgánem. Bude se vesměs jednat o vydání usnesení o zastavení zjevně právně nepřijatelných podání, případně se bude jednat o žádosti o přezkum řízení, eventuálně obnovu řízení, v souvislosti s provedeným blokovým řízením, případně půjde o řešení stížností na strážníky obecní policie spojených s projednáváním přestupků v blokovém řízení. Tato řízení by na úrovni obce měli vést úředníci, kteří mají zvláštní odbornou způsobilost požadovanou pro takovou činnost. Strážníci obecních policií tuto odbornou způsobilost v drtivé většině obcí nemají. Navrhuje se tedy, aby takové řízení mohl vést obecní úřad obce, jejímž je obecní policie orgánem. To znamená, že obecní policie v takových případech podnět nebo podání bezodkladně postoupí obecnímu úřadu, který postoupení věci pouze poznamená do spisu. Přitom blokovým řízením je v kontextu tohoto ustanovení třeba rozumět výhradně samotné rozhodování v blokovém řízení podle § 84 a násl. zákona o přestupcích, nikoli ale např. rozhodování o povolení obnovy řízení, řízení přezkumné atd. Právě tato rozhodování by měl na podkladě navrhovaného ustanovení provádět obecní úřad obce, jejímž je obecní policie orgánem.

Doplňuje se upřesnění reagující na některé případy vznikajících výkladových nejasností při interpretaci zvláštních zákonů upravujících některé úseky činnosti obecní policie (např. zákon č. 379/2005 Sb.), které poněkud nepřesně hovoří o kontrole prováděné obecní policií, ač z povahy věci a systematiky těchto předpisů plyne, že nejde o pojem

kontroly ve smyslu zákona o státní kontrole nebo kontrolního řádu. Proto se výslovně stanovuje, že na kontrolní činnost prováděnou obecní policií podle zvláštních zákonů se kontrolní řád nepoužije.

K Čl. II (k přechodným ustanovením ke změně zákona o obecní policii)

Přechodná ustanovení stanoví, že platnost osvědčení vydaného před účinností předkládaného zákona (ovšem platného v době nabytí účinnosti tohoto zákona), skončí v den lhůty platnosti uvedeného na osvědčení. Platnost dosavadních platných osvědčení tedy zanikne podle starého zákona (po třech letech – platnost vyznačena na osvědčení) a osvědčení vydaná po nabytí účinnosti nového zákona budou již vydávána na dobu 5 let.

Dále se výslovně stanovuje, že vzhledem ke zpřísnění podmínek bezúhonnosti je obec povinna do jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto zákona vyžádat si opis z evidence Rejstříku trestů za účelem ověření bezúhonnosti strážníka. Tato povinnost se týká též stávajících strážníků, resp. čekatelů, a nikoli pouze zájemců o práci u obecní policie, ucházejících se o zaměstnání po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Z důvodu právní jistoty stávajících určených strážníků se dále stanoví, že určený strážník, určený radou obce podle předchozí právní úpravy je považován za určeného strážníka též podle nové právní úpravy spočívající na institutu jmenování podle zákoníku práce.

K ČÁSTI DRUHÉ

Změna zákona o přestupcích

K Čl. III

K novelizačnímu bodu 1 (k § 85 odst. 4)

Jde o legislativně technickou úpravu související s nově navrhovaným ustanovením § 85a odst. 1, které taxativně a nezávisle na jiných právních předpisech stanovuje náležitosti pokutového bloku.

K novelizačnímu bodu 2 (k § 85a)

Jednoznačným a taxativním způsobem se stanovuje právní úprava náležitostí pokutového bloku, která respektuje specifika a potřeby blokového řízení a zároveň strukturuje tyto údaje tak, aby odpovídaly údajům, které budou o rozhodnutí o přestupku zaznamenávány v připravované evidenci přestupků. Pokutový blok by měl napříště tedy mimo jiné obsahovat mimo jiné jméno a příjmení nebo služební číslo nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby, tedy buďto jméno a příjmení, anebo alternativně pouze služební nebo identifikační číslo oprávněné úřední osoby. Naopak již by v pokutovém bloku neměla být uváděna funkce

oprávněné úřední osoby, neboť tento údaj postrádal v praxi jakýkoli význam a způsoboval interpretační nejasnosti. Z navrhované samostatné úpravy náležitostí pokutových bloků v zákoně o přestupcích pak mimo jiné vyplývá, že ustanovení správního řádu o písemném vyhotovení rozhodnutí se na pokutové bloky nepoužijí. Dosavadní úprava, kdy obecné nároky na obsah rozhodnutí bylo třeba dovozovat ze správního řádu, ale některé náležitosti byly zároveň duplicitně vyžadovány ustanovením § 85 odst. 4, neprospívala příliš jednoznačné aplikaci práva, ani právní jistotě účastníků blokového řízení.

Dále se stanovuje, že pachatel přestupku svůj souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení v zájmu právní jistoty a pro vyloučení možnosti pozdějšího bezdůvodného zpochybňování projednání přestupku v blokovém řízení potvrdí na pokutovém bloku svým podpisem.

K novelizačnímu bodu 3 [k § 86 písm. d)]

Nově se upravuje, strukturuje a doplňuje ustanovení vymezující okruh přestupků, které je obecní policie oprávněna projednávat v blokovém řízení. Jedná se o doplnění výslovně uložené závěry Analýzy, již schválila vláda svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011. Co se navrhované struktury týče, je respektována systematika zvláštní části zákona o přestupcích, v prvním bodě jsou tedy uvedeny přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve druhém bodě pak ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě a v následujících třech bodech pak nejvýznamnější okruhy skutkových podstat přestupků upravených v zákoně o přestupcích, se kterými se strážníci obecní policie při plnění svých úkolů při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku nejčastěji setkávají. Následně (bod 6) je uveden obecný odkaz na ostatní přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce na základě zákona o přestupcích, ale taktéž jiných právních předpisů. Výše uvedené přestupky byly obecní policie již podle dosavadního znění zákona o přestupcích oprávněny v blokovém řízení projednávat.

Následující 3 body (bod 7 až 9) vymezují skutkové podstaty přestupků, které jsou obecní policie oprávněny řešit ve vztahu k provozu na pozemních komunikacích. Zastřešujícím je v jistém smyslu bod 7, který představuje oproti současnému stavu rozšíření skutkových podstat přestupků, které obecní policie v blokovém řízení projednávají, a který stanovuje, že obecní policie je oprávněna projednávat všechny přestupky podle zákona o silničním provozu spáchané nerespektováním místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích. Za stávajícího stavu, kdy v mnoha zvláště menších obcích je obecní policie nejvýznamnější orgánem policejního typu, který dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu, a za situace, kdy Policie České republiky není někdy bagatelnější přestupky v silničním provozu především z kapacitních důvodů schopna v dostatečné míře odhalovat a dále řešit, nemá navrhované rozšíření oprávnění obecních policí vést blokové řízení na jakékoli nerespektování místní či přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, které je přestupkem podle zákona o silničním provozu, reálnou a efektivní alternativou. Obecní policie má zároveň vzhledem k vysoké úrovni místní znalosti

optimální výchozí pozici k tomu odhalovat porušení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích.

Bod 8 konkrétně vyjmenovává přestupky podle zákona o silničním provozu spáchané řidičem motorového vozidla jednak nerespektováním obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích a jednak výslovně uvádí některé v praxi obecních policií typicky odhalované a v blokovém řízení projednávané přestupky. Doplněvány jsou skutkové podstaty přestupků, které jsou podle poznatků obecních policií velmi často páchány, zároveň ohrožují jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích a možnost obecních policií postihovat tyto přestupky v blokovém řízení by významně přispěla k jejich redukci, a tedy i zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Jedná se o přestupky spáchané vjížděním na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno, neumožněním nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci na přechodu pro chodce nebo nezastavením vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit, nebo ohrožením chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, nebo ohrožením chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání.

Následující bod (bod 9) pak vymezuje skutkové podstaty přestupků podle zákona o silničním provozu spáchané účastníky provozu na pozemních komunikacích, kteří nejsou řidiči motorových vozidel.

Poslední navrhovaný bod (bod 10) analogicky dosavadnímu ustanovení § 86 písm. d) bod 4 zákona o přestupcích umožňuje obecním policiím projednávat v blokovém řízení přestupky spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením.

K ČÁSTI TŘETÍ

Změna zákona o obcích

K Čl. IV

K novelizačnímu bodu 1 [k § 84 odst. 2 písm. u)]

Stanovuje se, že schvalování koordinační dohody a zprávy o plnění koordinační dohody podle navrhovaného znění zákona o Policii České republiky náleží mezi vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce. V případě koordinační dohody a zprávy o jejím plnění se jedná o koncepční materiály, které by měly zásadním způsobem spoluurčovat formu zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a zajišťování bezpečnosti v obci (popřípadě také další oblasti spolupráce mezi obcí a Policií České republiky), a to po dobu 4 let. Je tedy vhodné, aby se na tomto zásadním rozhodování podílel orgán obce s nejvyšší demokratickou legitimitou, který nadto představuje vrcholný orgán obce v oblasti její samostatné působnosti, do které problematika místních záležitostí veřejného pořádku spadá.

K novelizačnímu bodu 2 (§ 122a)

Upravuje se institut bezpečnostní komise, jehož začlenění do právního řádu vyplývá ze závěrů Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy, již schválila vláda svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011. Na rozdíl od této Analýzy, která hovořila o „bezpečnostním výboru“ (resp. v průběhu v Analýze popisovaného dotazníkového šetření mezi zástupci samospráv se tento institut popisoval jako „bezpečnostní rada obce“) však bylo ze systematických i praktických důvodů přikročeno k řešení, že tento orgán bude navržen coby orgán rady obce, a tedy nazván „bezpečnostní komise“. Je třeba uvést, že zmiňovaná Analýza nehodnotila tento institut z hlediska jeho začlenění do organizačních struktur obcí, ale toliko z hlediska možných přínosů ke spolupráci obcí a Policie České republiky, popřípadě dalších subjektů.

Nakonec bylo přikročeno ke stanovení pouze fakultativní možnosti obce zřizovat bezpečnostní komisi. Lze se ovšem domnívat, že obce od úrovně přibližně obce s rozšířenou působností by měly s ohledem na šíři svých úkolů bezpečnostní komise jako svůj iniciativní a poradní orgán pro oblast veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality standardně zřizovat (místní působnost bezpečnostní komise se však omezuje jen na území dané obce). Obecně však mohou všechny obce bezpečnostní komise zřídit nebo zrušit usnesením rady obce, a to po projednání s útvarem Policie České republiky, který by byl místně příslušný k tomu vyslat do takové bezpečnostní komise svého zástupce. Projednání s útvarem Policie České republiky by mělo především vést k dohodě o nutnosti bezpečnostní komise v obci zřídit a vysvětlení kapacitních možností jak obce, tak daného útvaru Policie České republiky s ohledem na předpokládanou činnost bezpečnostní komise.

Předsedu bezpečnostní komise jmenuje a odvolává rada obce z členů bezpečnostní komise. Předseda bezpečnostní komise musí s ohledem na závažnost problematiky bezpečnosti a místního pořádku a vzhledem k záměru zajistit účinnou spolupráci s Policií České republiky, vždy splňovat podmínku odborné způsobilosti se zaměřením na právo nebo oblast bezpečnostně-právní. Předsedou bezpečnostní komise může být například starosta obce, člen zastupitelstva obce nebo též jiný zaměstnanec obce, mezi jehož úkoly vyplývající z pracovního poměru k obci náleží oblast veřejného pořádku, bezpečnosti nebo prevence kriminality (obvykle jím může být zaměstnanec obce označovaný jako „manažer prevence kriminality“), přičemž ale též tyto osoby mohou být předsedou bezpečnostní komise jmenovány, jen splňují-li podmínku odborné způsobilosti, jak bylo uvedeno výše.

Členy bezpečnostní komise jmenuje a odvolává rada obce, přičemž členem bezpečnostní komise je vždy starosta nebo místostarosta obce (vyloučená samozřejmě není ani možnost, aby rada obce zvolila členem bezpečnostní komise jak starostu, tak místostarostu či místostarosty obce, vždy však jejím členem musí být alespoň jeden z nich), tak aby byla v bezpečnostní komisi zajištěna účast představitelů vedení obce. Pokud je v obci zřízena obecní policie, je vždy členem bezpečnostní komise též osoba, která obecní policii řídí nebo určený strážník. Nepřípustná je však situace duplicitního členství jedné osoby, tedy například situace, kdy by starosta byl zároveň osobou, která řídí obecní policii, a z tohoto titulu

zamýšlel uplatňovat dvojí hlas při usnášení se komise; každému členu tedy bez ohledu na kumulaci důvodů, ze kterých je členem bezpečnostní komise, náleží pouze jeden hlas. Dalším povinným členem bezpečnostní komise je příslušník územně příslušného útvaru Policie České republiky, kterého radě obce tento útvar navrhne. Je nezbytné a z logiky věci plyne, aby tento příslušník byl zařazen do útvaru Policie České republiky, do jehož působnosti spadá celé území dané obce, a nikoli tedy například policista obvodního oddělení Policie České republiky ve statutárním městě, jehož území spadá pod několik obvodních oddělení Policie České republiky.

Minimální počet členů bezpečnostní komise je 5 a radě obce tedy přísluší jmenovat vždy ještě minimálně další 2 členy bezpečnostní komise. Takovýmto dalším členem bezpečnostní komise může být jmenován kterýkoli občan, nikoli tedy nutně jen např. člen některého z orgánů obce nebo zaměstnanec obce. Počet členů bezpečnostní komise může být i vyšší než 5, vždy však musí být lichý.

Bezpečnostní komise nedisponuje žádnými pravomocemi ve vztahu k Policii České republiky, nemůže jí např. ukládat úkoly nebo vynucovat bezvýjimečnou účast příslušníků Policie České republiky na zasedáních bezpečnostní komise.

Z hlediska svého rozhodování a další činnosti se bezpečnostní komise řídí též obecným ustanovením zákona o obcích o fungování komisí (§ 122). Bezpečnostní komise může radě obce předkládat návrhy, připomínky a podněty z oblasti veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality, které se dotýkají území obce, a žádat předložení těchto svých návrhů, připomínek a podnětů zastupitelstvu obce. Jak stanovuje též § 16 zákona o Policii České republiky v navrhovaném znění, bezpečnostní komise zpracovávají návrh koordinační dohody a zprávu o plnění koordinační dohody.

Návrh rovněž pamatuje na situaci, kdy se v obci rada obce nevolí, v takovém případě pak může zastupitelstvo obce ustanovit výbor, který je nadán obdobnými oprávněními jako bezpečnostní komise. Přitom zastupitelstvo obce postupuje přiměřeně způsobem, jakým rada obce ustanovuje bezpečnostní komisi.

Konečně se též stanovuje, že bezpečnostní komisi nemůže být svěřen výkon přenesené působnosti (např. přestupkové agendy). Bezpečnostní komisi tedy nemůže být svěřen výkon určité působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c) zákona o obcích, ani nesmí docházet k jejímu zaměňování s komisí pro projednávání přestupků podle § 53 odst. 3 zákona o přestupcích. Důvodem je především právě její smíšená povaha, kdy členem je vždy též zástupce Policie České republiky a zapojení tohoto z vně obce delegovaného člena bezpečnostní komise na případném rozhodování v rámci výkonu působnosti by se mohlo dostat do rozporu s účelem zákona o obcích a případně též se zásadami správního, popř. přestupového řízení.

K ČÁSTI ČTVRTÉ

Změna zákona o hlavním městě Praze

K Čl. V

K novelizačnímu bodu 1 a 3 [k § 59 odst. 2 písm. u) a § 89 odst. 1 písm. o)]

Stanovuje se, že schvalování koordinační dohody a zprávy o plnění koordinační dohody podle navrhovaného znění zákona o Policii České republiky náleží mezi vyhrazené pravomoci zastupitelstva hlavního města Prahy, resp. zastupitelstva městské části. V případě koordinační dohody a zprávy o jejím plnění by se mělo jednat o významné koncepční materiály, které by měly zásadním způsobem spoluurčovat způsob, konkrétní nástroje a rozsah zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a zajišťování bezpečnosti v hlavním městě a jeho jednotlivých městských částech (popřípadě také další oblasti spolupráce mezi hlavním městem Prahou a jeho městskými částmi a Policií České republiky), a to ve střednědobém horizontu 4 let. Je tedy vhodné, aby se na tomto zásadním rozhodování podílel orgán vrcholný orgán hlavního města Prahy, resp. městské části působící v oblasti samostatné působnosti, do které problematika místních záležitostí veřejného pořádku spadá.

K novelizačnímu bodu 2 (k § 79a)

Obdobně jako v případě zákona o obcích se upravuje institut bezpečnostní komise, jehož začlenění do právního řádu vyplývá ze závěrů Analýzy možného zefektivnění systému ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti na místní úrovni a vzájemného vztahu Policie České republiky a místní samosprávy, již schválila vláda svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011. Důvody pro zvolení formy komise, jakožto orgánu rady hlavního města Prahy, resp. rady městské části jsou proto analogické jako v případě bezpečnostní komise dle zákona o obcích.

Hlavní město Praha zřizuje bezpečnostní komisi hlavního města Prahy, a to s ohledem na zvláštní povahu hlavního města Prahy (a např. též specifické postavení městské policie hlavního města Prahy) na rozdíl od úpravy bezpečnostní komise podle zákona o obcích obligatorně.

Předsedu bezpečnostní komise jmenuje a odvolává rada hlavního města Prahy z členů bezpečnostní komise hlavního města Prahy. Předseda bezpečnostní komise hlavního města Prahy musí vždy splňovat podmínku odborné způsobilosti se zaměřením na právo nebo oblast bezpečnostně-právní. Předsedou bezpečnostní komise může být například primátor hlavního města Prahy, člen zastupitelstva hlavního města Prahy nebo jiný zaměstnanec hlavního města Prahy, mezi jehož úkoly vyplývající z pracovního poměru k obci náleží oblast veřejného pořádku, bezpečnosti nebo prevence kriminality, přičemž ale vždy pouze tehdy, pokud tyto osoby splňují podmínku odborné způsobilosti.

Členy bezpečnostní komise hlavního města Prahy jmenuje a odvolává rada hlavního města Prahy, přičemž členem bezpečnostní komise hlavního města Prahy je vždy primátor nebo náměstek primátora hlavního města Prahy, tak aby byla v bezpečnostní komisi zajištěna účast představitelů vedení hlavního města Prahy. Členem bezpečnostní komise hlavního města Prahy je vždy též osoba, která řídí městskou policii hlavního města Prahy nebo určený strážník. Nepřípustná je však situace duplicitního členství jedné osoby, tedy například situace, kdy by primátor nebo jeho náměstek byl zároveň osobou, která řídí městskou policii hlavního

města Prahy, a z tohoto titulu zamýšlel uplatňovat dvojitý hlas při usnášení se bezpečnostní komise hlavního města Prahy; každému členu tedy bez ohledu na kumulaci důvodů, ze kterých je členem bezpečnostní komise hlavního města Prahy, náleží pouze jeden hlas. Dalším povinným členem bezpečnostní komise je příslušník krajského ředitelství policie hlavního města Prahy Policie České republiky, kterého radě hlavního města Prahy tento útvar navrhne. Je nezbytné a z logiky věci plyne, aby tento příslušník byl z hlediska Policie České republiky schopen posoudit bezpečnostní situaci pokud možno na úrovni celého území hlavního města Prahy.

Minimální počet členů bezpečnostní komise hlavního města Prahy je 5 a radě hlavního města Prahy tedy přísluší volit vždy ještě minimálně další 2 členy bezpečnostní komise hlavního města Prahy. Jako takovýto další člen bezpečnostní komise hlavního města Prahy může být jmenován kterýkoli občan, nikoli tedy nutně jen např. člen některého z orgánů hlavního města Prahy nebo zaměstnanec hlavního města Prahy. Počet členů bezpečnostní komise hlavního města Prahy může být i vyšší než 5, vždy však musí být lichý.

Z hlediska svého rozhodování a další činnosti se bezpečnostní komise hlavního města Prahy řídí též obecnými ustanoveními zákona o hlavním městě Praze o fungování komisí (§ 79). Bezpečnostní komise hlavního města Prahy může radě hlavního města Prahy předkládat návrhy, připomínky a podněty z oblastí veřejného pořádku, bezpečnosti a prevence kriminality, které se dotýkají území hlavního města, a žádat předložení těchto svých návrhů, připomínek a podnětů zastupitelstvu hlavního města Prahy. V souladu s navrhovanou úpravou v § 16 zákona o Policii České republiky zpracovává bezpečnostní komise hlavního města Prahy návrh koordinační dohody a zprávy o plnění koordinační dohody.

Co se týče pravomocí bezpečnostní komise hlavního města Prahy vůči Policii České republiky, resp. jejím příslušníkům, kteří jsou členy bezpečnostní komise hlavního města Prahy, platí analogicky omezení uvedená v komentáři k ustanovením upravujícím bezpečnostní komise v zákoně o obcích.

K Čl. VI (k přechodnému ustanovení ke změně zákona o hlavním městě Praze)

Za účelem účinné implementace nově stanovené povinnosti zřízovat v hlavním městě Praze bezpečnostní komisi hlavního města Prahy, se stanovuje, že tento orgán musí být poprvé zřízen do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K ČÁSTI PÁTÉ

Změna zákona o Policii České republiky

K Čl. VII

K novelizačnímu bodu 1 (k § 16 odst. 4 a 5)

Zvýšení vynutitelnosti koordinačních dohod, posílení role komunikace místních samospráv a Policie České republiky a provázání institutu koordinačních dohod s nově navrhovaným institutem bezpečnostních komisí bylo uloženo závěry Analýzy, již schválila vláda České republiky svým usnesením č. 533 ze dne 13. července 2011.

V souladu se závěry citované analýzy se tedy navrhuje omezení maximální délky doby platnosti koordinačních dohod na dobu ne delší než 4 roky. Pokud bude koordinační dohoda uzavřena na 4 roky, půjde s ohledem na přechodné navržené ustanovení prakticky o koordinační dohodu uzavřenou na dobu trvání funkčního období zastupitelstva obce. Účelem navrhované změny je, aby byly strany těchto dohod donuceny po uplynutí tohoto období spolu o obsahu a podmínkách těchto dohod opětovně jednat, v případě obcí pak bude nově obsah koordinačních dohod možné snáze přizpůsobit změnám v aktuálním složení jejich samosprávných reprezentací. Zároveň se stanovuje povinnost zpracovávat vždy po uplynutí platnosti koordinační dohody zprávu o plnění koordinační dohody. Tuto zprávu zpracovává na jedné straně obec nebo městská část hlavního města Prahy, nebo hlavní město Praha a útvar policie, se kterým byla koordinační dohoda uzavřena, na straně druhé. Zpráva by měla zhodnotit efektivnost a praktické využívání koordinační dohody a popřípadě obsáhnout též návrhy ohledně možných zlepšení a doplnění textu dohody a celkově posílení spolupráce mezi stranami. Text dohody a zprávy o plnění koordinační dohody by měl být vhodným způsobem zveřejněn. Zároveň se však připouští, aby nová koordinační dohoda byla uzavřena již před tím, než je zpráva o plnění koordinační dohody zpracována, neboť často bude nová koordinační dohoda platností bezprostředně navazovat na skončení platnosti koordinační dohody předchozí. Jednodušší by měla být příprava návrhu koordinační dohody, jakož i zpracování zprávy o jejím plnění v těch obcích, ve kterých bude zřízena bezpečnostní komise podle zákona o obcích, resp. zákona o hlavním městě Praze, neboť tyto dokumenty bude zpracovávat právě tato komise.

Zároveň je třeba zdůraznit, že v případě, že si změna podmínek či neosvědčení se určitého ustanovení stávající koordinační dohody vynutí její změnu, lze tuto změnu koordinační dohody provést již před uplynutím její platnosti a není třeba zároveň zpracovávat zprávu o plnění koordinační dohody, avšak platnost stávající koordinační dohody je zachována a skončí po uplynutí doby, na kterou je sjednána, nejdéle však uplynutím 4 let od jejího původního uzavření.

Text koordinační dohody a zprávy o plnění koordinační dohody zveřejní její strany na Internetu, a to alespoň po dobu 30 dnů (delší, nebo trvalé zveřejnění se nevylučuje, naopak je možno ho považovat za vhodné).

K novelizačnímu bodu 2 (k § 16a)

V souvislosti s doplněním úpravy okolností, které zakládají ztrátu spolehlivosti podle zákona o obecní policii o jednání osob, které se svým jednáním prokazatelně úmyslně podílí

na potlačování práv a svobod třetích osob, je zapotřebí doplnit zákon o Policii České republiky o výslovné zmocnění policie k tomu předávat na základě žádosti obce požadované informace pro účely posouzení spolehlivosti uchazeče o povolání strážníka obecní policie, čekatele nebo strážníka.

K novelizačním bodům 3 a 4(k § 41)

Tento novelizační bod se navrhuje z analogického důvodu, jako je tomu u obdobného nového oprávnění strážníků v § 17c, tedy s ohledem na fakt, že tyto prostory nemusejí být vzhledem k § 3 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona zároveň živnostenskými provozovny. Na rozdíl od strážníků však policisté do prostor heren, nebo podobných prostor mohou vstupovat nejen za účelem kontroly, zda se zde neúčastní hazardní hry nezletilé osoby, ale taktéž za účelem plnění jakéhokoliv konkrétního úkolu policie.

Obdobné oprávnění se policii zakládá ke vstupu do prostor, kde je provozována prostituce, která také podle § 3 odst. 3 písm. p) živnostenského zákona není živností. (Samozřejmě pokud půjde o prostituci provozovanou v obydlí, pak je třeba postupovat pouze podle § 40 zákona o policii – viz § 41 odst. 1 věta poslední.) Vstupovat do těchto prostor je třeba proto, že s prostitucí je spojena řada negativních jevů, zejména trestné činnosti, kterou je policie povinna odhalovat, prověřovat a vyšetřovat, a která často zahrnuje i omezování osobní svobody osob, které se mimo dané prostory často ani nemohou fyzicky dostat, čímž je odhalování této trestné činnosti a pomoc jejím obětem výrazně ztížena.

K Čl. VIII (k přechodnému ustanovení ke změně zákona o Policii České republiky)

S ohledem na stanovení maximální doby platnosti koordinačních dohod se stanovuje, že platnost koordinačních dohod uzavřených podle dosavadního znění zákona o Policii České republiky skončí uplynutím funkčního období zastupitelstva obce, zastupitelstva městské části hlavního města Prahy a zastupitelstva hlavního města Prahy, které bylo zvoleno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebyla-li dohodnuta doba platnosti kratší, nebo nepožádá-li o to některá ze stran koordinační dohody již před uplynutím funkčního období zastupitelstva. Zároveň již po skončení těchto koordinačních dohod bude třeba zpracovat zprávu o plnění koordinační dohody. Bude vhodné, pokud tato zpráva zhodnotí celou dobu platnosti koordinační dohody, tedy i dobu předcházející nabytí účinnosti tohoto zákona; z hlediska požadavků zákona však postačí zpracování této zprávy za období od nabytí účinnosti navrhovaného zákona.

K ČÁSTI ŠESTÉ ÚČINNOST

K Čl. IX

S ohledem na potřebu dostatečného časového prostoru k projednání a schvalování navrhovaného zákona se navrhuje, aby tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. července 2013.

V Praze dne 22. srpna 2012

RNDr. Petr Nečas

předseda vlády

v zastoupení

místopředsedkyně vlády a předsedkyně legislativní rady vlády

Mgr. Karolína Peake, v. r.

Jan Kubice, v. r.

ministr vnitra